

CHƯƠNG VIII	CHAPTER VIII ¹
HQ (Hải Quân, “Navy”)	HQ (Hải Quân, “Navy”)

MỤC LỤC - CONTENTS

CHUYẾN RA KHƠI BI HÙNG {DRAMA ON THE HIGH SEAS}	2
HẢI-VẬN-HẠM LAM-GIANG, HQ 402 [HQ LAM-GIANG {LANDING SHIP MEDIUM (LSM) 402}]	71
HƯỚNG VỀ SUBIC BAY {HEADING TOWARD SUBIC BAY}	81

¹

Chú Ý: Cuốn tài liệu này quý độc giả đang cầm trong tay chưa hẳn là cuốn tài liệu mới nhất. Cuốn mới nhất dạng Adobe Acrobat PDF luôn được lưu trữ trên:

https://www.vnnavydallas.com/tailieu/Diep_My_Linh_chapter_8.pdf

Notice: A hard copy of this document may not be the document currently in effect. The current version in Adobe Acrobat PDF format is always available:

https://www.vnnavydallas.com/tailieu/Diep_My_Linh_chapter_8.pdf

CHUYỂN RA KHƠI BI HÙNG {DRAMA ON THE HIGH SEAS}	DRAMA ON THE HIGH SEAS
	
<p>HQ Trần Hưng Đạo (Khu Trục Hạm 1), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa</p> <p>Vào giữa tháng 4, ông Erich F. von Marbod, Phó Phụ Tá Bộ-Trưởng Quốc-Phòng Hoa-Kỳ (Principal Deputy Assistant Secretary of Defense) (Comptroller) cùng phụ tá của Ông là ông Richard Lee Armitage, đến Trung-Tâm Hành-Quân Hải-Quân bàn về vấn đề di tản Hải-Quân Việt-Nam. Ông Marbod và ông Armitage yêu cầu Hải-Quân soạn thảo một lệnh hành quân di tản, nhằm mục đích di tản tối đa Lực-Lượng Hải-Quân, gồm tất cả chiến hạm, chiến đĩnh, binh sĩ và gia đình.</p>	<p>HQ Trần Hưng Đạo {Destroyer Escort, Radar Picket (DER) 1}, Republic of Vietnam Navy</p> <p>In mid-April, Mr. Erich F. von Marbod, U.S. Principal Deputy Assistant Secretary of Defense (Comptroller), and his assistant, Mr. Richard Lee Armitage, visited the Naval Operations Center to discuss the evacuation of the Republic of Vietnam Navy personnel. Mr. Marbod and Mr. Armitage requested the Navy to draft an operational evacuation order aimed at evacuating the maximum number of naval forces, including all warships, patrol boats, personnel, and their families.</p>
	

<p>Erich F. von Marbod (?-?), Phó Phụ Tá Bộ Trưởng Quốc Phòng Hoa Kỳ (Phụ Trách Ngân Sách) {https://www.youtube.com/watch?v=3IKsKRJeLVs}</p>	<p>Erich F. von Marbod (?-?), U.S. Principal Deputy Assistant Secretary of Defence (Comptroller) {https://www.youtube.com/watch?v=3IKsKRJeLVs}</p>
	
<p>Richard L. Armitage (1945-) {https://www.cnas.org/people/richard-l-armitage}</p>	<p>Richard L. Armitage (1945-) {https://www.cnas.org/people/richard-l-armitage}</p>
<p>Hải-Quân được yêu cầu đặt mìn phá những ụ nổi và cơ sở truyền tin của Hải-Quân. Hải-Quân từ chối, vì:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nếu phải di tản, Hải-Quân sẽ ra đi sau cùng; vì vậy, cơ sở truyền tin rất cần thiết cho Hải-Quân.• Phá các ụ nổi sẽ gây nhiều tiếng nổ lớn và nhiều đám cháy, khiến đồng bào càng kinh hoàng thêm, tình trạng càng rối ren thêm.	<p>The Republic of Vietnam Navy was requested to lay mines to destroy its floating docks and communications facilities. The Navy refused because:</p> <ul style="list-style-type: none">• If evacuation were necessary, it would depart last; therefore, its communication facilities were essential.• Destroying its floating docks would cause many loud explosions and many fires, further terrifying the civilian population and exacerbating the already chaotic situation.
<p>Hải-Quân Đại-Tá Đỗ Kiềm, Tham-Mưu-Phó hành quân, yêu cầu Hoa-Kỳ giúp đỡ thiết thực và nhanh chóng để binh sĩ, gia đình và chiến cụ Hải-Quân không lọt vào tay Cộng-Sản. Ông Marbod và ông Armitage hứa sẽ lo tất cả nếu lực lượng Hải-Quân ra khỏi bờ 12 hải lý. Điểm tập trung là Côn-Son.</p>	<p>Navy Captain Do Kiem, Vice Chief of Staff for Operations, requested that the United States provide practical and quick assistance so that the Republic of Vietnam Navy personnel, their families, and equipment would not fall into the hands of the Vietnamese Communists. Mr. Marbod and Mr. Armitage promised to take care of everything if the naval forces moved</p>

	beyond 12 nautical miles from the shore. The meeting point was Con-Son.
 <p>Hải-Quân Đại-Tá Đỗ-Kiểm, {Học Viện Hải Quân Pháp Khóa 3 (9/1954 – 12/1956)}, Tham-Mưu-Phó Hành-Quân, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa</p>	 <p>Navy Captain Đỗ Kiêm, {École Navale Class 3 (9/1954 – 12/1956)}, Vice Chief of Staff for Operations, Republic of Vietnam Navy</p>
 <p>Học Viện Hải Quân Pháp, Brest, Pháp {https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/12/Ecole_navale-IMG_006.jpg}</p>	 <p>École Navale, Brest, France {https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/12/Ecole_navale-IMG_006.jpg}</p>

	
<p>Côn Sơn, Việt Nam Cộng Hòa {https://en.wikipedia.org/wiki/C%C3%B4n_S%C6%A1n_Island}</p>	<p>Côn Sơn, Republic of Vietnam {https://en.wikipedia.org/wiki/C%C3%B4n_S%C6%A1n_Island}</p>
<p>Một vấn đề đáng lưu ý là, cho đến giờ phút đó, Hải-Quân Việt-Nam, ông Marbod cũng như ông Armitage vẫn chưa nghĩ đến, hoặc đề cập đến, một giải pháp nào cho Hải-Quân sau khi Hải-Quân rời hải phận Việt-Nam.</p>	<p>A noteworthy issue is that, until that moment, neither the Republic of Vietnam Navy nor Mr. Marbod or Mr. Armitage had considered or discussed any solution for the Navy after it left South Vietnamese territorial waters.</p>
<p>Trong thời gian hai vị dân chính cao cấp của Hoa-Kỳ đang bàn tính kế hoạch di chuyển số lượng khổng lồ quân dụng ra khỏi Nam Việt-Nam thì, tại Xuân-Lộc, nhiều đại đơn vị Bắc quân do tướng Việt-Cộng Văn-Tiến-Dũng điều động từ Phan-Rang vào, gặp ngay sự chống cự</p>	<p>While the two senior U.S. civilian officials were discussing plans to move a massive amount of military equipment out of South Vietnam, at Xuân Lộc, numerous major North Vietnamese army units, mobilized from Phan Rang under the command of Viet Cong General Văn Tiến Dũng, encountered fierce</p>

mãnh liệt của Sư-Đoàn 18 Bộ-Binh V.N.C.H.,
dưới quyền chỉ huy của Tướng Lê-Minh-Đào.

resistance from the 18th Infantry Division of
the Republic of Vietnam Army, led by General
Lê Minh Đào.

Trận Xuân Lộc, Việt Nam Cộng Hòa
{https://historica.fandom.com/wiki/Battle_of_Xuan_Loc?file=Battle_of_Xuan_Loc.png}

Battle of Xuân Lộc, Republic of Vietnam
{https://historica.fandom.com/wiki/Battle_of_Xuan_Loc?file=Battle_of_Xuan_Loc.png}

Thiếu-Tướng Lê Minh Đào (1933-2020), Bộ
Bình, Việt Nam Cộng Hòa
{https://en.wikipedia.org/wiki/L%C3%AA_Minh_%C4%90%E1%BA%A3o}

Major General Lê Minh Đào (1933-2020),
Republic of Vietnam Army Infantry
{https://en.wikipedia.org/wiki/L%C3%AA_Minh_%C4%90%E1%BA%A3o}

Thấy khó phá vỡ phòng tuyến Xuân-Lộc,
Tướng Văn Tiến Dũng liên lạc trung ương
Đảng, xin triển hạn ngày kéo quân vào Thủ-Đô
Nam Việt-Nam. Nhưng Bộ-Chính-Trị đảng

Seeing the difficulty in breaking through the
Xuân Lộc defense line, General Văn Tiến
Dũng contacted the Communist Party Central
Committee, requesting an extension of the date

<p>Cộng-Sản lập lại quyết định: Phải tiến chiếm Saigon trước tháng 5 để mừng sinh nhật Hồ Chí Minh, 19 tháng 5!</p>	<p>for the advance into the South Vietnamese capital. However, the Communist Party's Politburo reaffirmed its decision: Saigon must be captured before May to celebrate Hồ Chí Minh's birthday on May 19!</p>
<p>Ngày 17 tháng 4, trong buổi họp sĩ quan các cấp tại câu-lạc-bộ-nổi, Khối Hành-Quân nhấn mạnh rằng kế hoạch di tản được thi hành tốt đẹp. Tuy nhiên, tất cả phải ở lại nhiệm sở cho đến phút chót; nếu phải ra đi thì cùng đi.</p>	<p>On April 17, during a meeting of naval officers of all ranks at the floating club, the Naval Operations Command emphasized that the evacuation plan was being executed smoothly. However, everyone was to remain at his/her post until the very last moment; if departure were necessary, everyone would leave together.</p>
<p>Ngày 21 tháng 4, tuyến Xuân-Lộc vỡ! Thủ đô Saigon rung động! Tiếp theo là sự từ chức của Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu và Phó Tổng Thống Trần Văn Hương lên thay. Những biến chuyển đó khiến Hải-Quân phải có những quyết định cấp kỳ.</p>	<p>On April 21, the Xuân Lộc defense line collapsed! The capital, Saigon, was shaken! This was followed by the resignation of President Nguyễn Văn Thiệu, with Vice President Trần Văn Hương taking over. These developments forced the Republic of Vietnam Navy to make urgent decisions.</p>
<div data-bbox="203 961 797 1360" data-label="Image"> </div> <p>U.S. President Lyndon B. Johnson, U.S. Army General William C. Westmoreland, Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu, và Phó Tổng Thống Nguyễn Cao Kỳ đứng chụp hình chung vào tháng 10 năm 1966 {https://en.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_Cao_K%E1%BB%B3#/media/File:VietnamkriegPersonen1966.jpg}</p>	<div data-bbox="824 961 1419 1360" data-label="Image"> </div> <p>U.S. President Lyndon B. Johnson, U.S. Army General William C. Westmoreland, President Nguyen Van Thieu, and Vice President Nguyen Cao Ky together in October 1966 {https://en.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_Cao_K%E1%BB%B3#/media/File:VietnamkriegPersonen1966.jpg}</p>

Phó Tổng Thống Trần Văn Hương (1902-1982), Việt Nam Cộng Hòa
{https://en.wikipedia.org/wiki/Tr%E1%BA%A7n_V%C4%83n_H%C6%B0%C6%A1ng}

Ngày 25 tháng 4, Đại-Tá Nguyễn Xuân Sơn cùng đi với một sĩ quan thân tín, Hải-Quân Trung-Tá Trịnh Tiến Hùng, đến cơ quan MACV (Navy Section) – trong khi Mỹ đang thiêu hủy tài liệu – để nhận mật mã liên lạc với Đệ Thất Hạm-Đội Hoa-Kỳ.

Vice President Trần Văn Hương (1902-1982), Republic of Vietnam
{https://en.wikipedia.org/wiki/Tr%E1%BA%A7n_V%C4%83n_H%C6%B0%C6%A1ng}

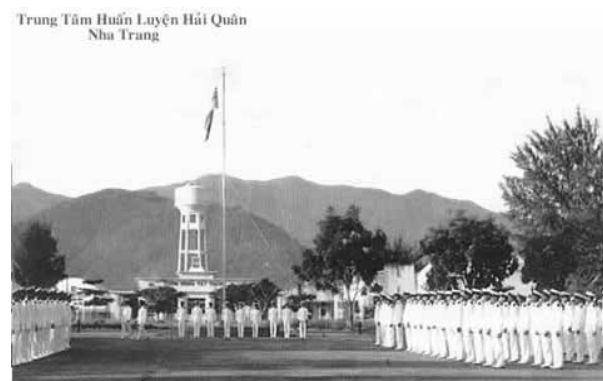
On April 25, Navy Captain Nguyễn Xuân Sơn, accompanied by Navy Commander Trịnh Tiến Hùng, a trusted officer, visited the Military Assistance Command, Vietnam (MACV, Navy Section) – while the Americans were destroying documents – to receive the communication codes for contacting the U.S. Seventh Fleet.

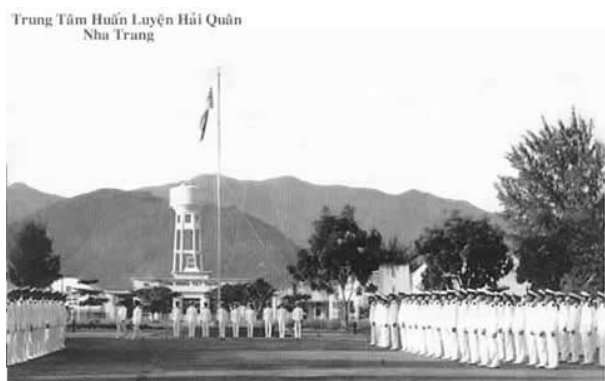
Hải-Quân Đại-Tá Nguyễn Xuân Sơn, Tư-Lệnh
Hạm-Đội, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang
Khóa 4 (02/1954 – 12/1954), Đệ Nhất Bắc Giải

Navy Captain Nguyen Xuan Son, Fleet Forces
Commander, Republic of Vietnam Navy
Nha Trang Naval Training Center Class 4
(02/1954 – 12/1954), First Cancer

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang,
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<http://hqvnch.net/default.asp?id=587&lstd=62>}

Nha Trang Naval Training Center, Republic of
Vietnam Navy
{<http://hqvnch.net/default.asp?id=587&lstd=62>}

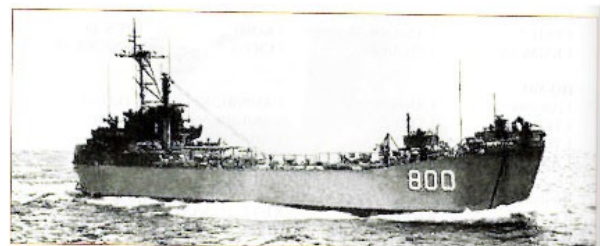
Military Assistance Command, Vietnam
(MACV) Headquarters
{https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:MACV_HQ_1969.jpg}

Military Assistance Command, Vietnam
(MACV) Headquarters
{https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:MACV_HQ_1969.jpg}

Thời gian này, vài Hạm-Trưởng đưa gia đình lên chiến hạm khi chưa có lệnh khiến thủy thủ đoàn bất mãn. Bộ-Tư-Lệnh cho điều tra. Kết quả, hai Hạm-Trưởng bị cách chức. Một trong hai vị đó là Hạm-Trưởng HQ 800.

During this time, some Commanding Officers brought their families aboard warships without orders, causing dissatisfaction among the crew. The Republic of Vietnam Navy Headquarters ordered an investigation. As a result, two Commanding Officers were relieved of their duties. One of them was the Commanding Officer of HQ 800.

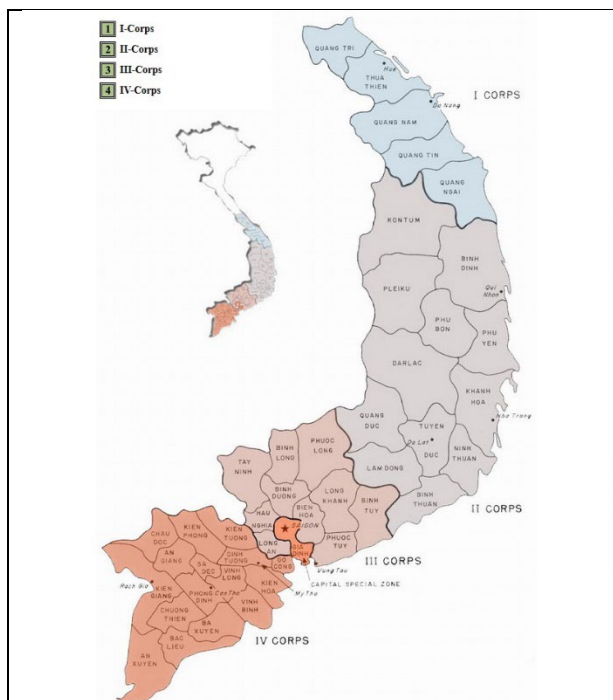
HQ Mỹ-Tho (Yểm-Trợ-Hạm 800), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

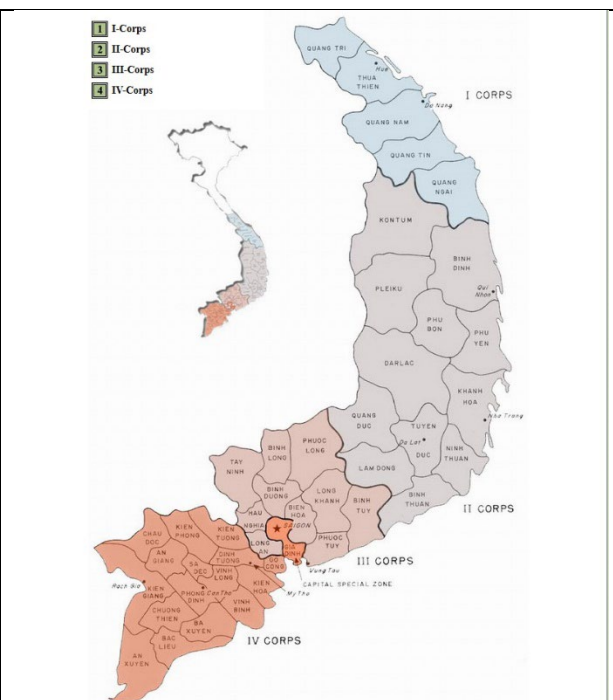
HQ Mỹ-Tho {Auxiliary General Purpose (AGP) 800}, Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

Cùng ngày, Hải-Quân Đại-Tá Bùi Kim Nguyệt, Chỉ-Huy-Trưởng Hải-Quân Biệt-Khu Thủ-Đô, chỉ thị Hải-Quân Trung-Tá Nguyễn Kim Khánh tiếp nhận các kho xăng tại Nhà-Bè; vì tất cả giám đốc đã bỏ đi.

On the same day, Navy Captain Bùi Kim Nguyệt, Commander of the Naval Capital Special Zone, instructed Navy Commander Nguyễn Kim Khánh to take over the fuel depots at Nhà Bè, as all the directors had fled.

Biệt-Khu Thủ-Đô
{<https://www.vietnambattlefieldtours.com/tours/ctz/zones.asp>}

Capital Special Zone (Saigon-Gia Dinh area)
{<https://www.vietnambattlefieldtours.com/tours/ctz/zones.asp>}

Nhà Bè, Việt Nam Cộng Hòa
{<https://brownwater-navy.com/vietnam/photos2/NB-MZ-dockair.jpg>}

Nhà Bè, Republic of Vietnam
{https://brownwater-navy.com/vietnam/Nha_Be.htm}

<p>Lúc này, Liên-Đoàn 33 tại Nhà-Bè, do Hải-Quân Trung-Tá Nguyễn Kim Khánh chỉ huy, gồm các đơn vị:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Giang-Đoàn 28 Xung-Phong • Giang-Đoàn 30 Xung-Phong • Giang-Đoàn 51 Tuần-Thám • Giang-Đoàn 91 Trục-Lôi 	<p>At this time, Task Force 33 at Nhà Bè, commanded by Navy Commander Nguyễn Kim Khánh, consisted of the following units:</p> <ul style="list-style-type: none"> • River Assault Group 28 • River Assault Group 30 • River Patrol Group 51 • Minesweeping Group 91
<p>Nhiệm vụ và vùng hoạt động của Liên-Đoàn 33 là tuần tiễu, giữ an ninh các thủy lộ quan trọng như sông Lòng Tàu, sông Soài Rạp và quanh Saigon. Ở phân vụ này, suốt thời gian di tản, những đơn vị kể trên đã tịch thu vũ khí và rượu mạnh trên các thương thuyền từ miền Trung vào.</p>	<p>The mission and operational area of Task Force 33 was to patrol and maintain security on critical waterways such as the Lòng Tàu River, the Soài Rạp River, and the areas surrounding Saigon. In this role, during the evacuation period, the aforementioned groups of Task Force 33 confiscated weapons and alcoholic liquor from merchant vessels arriving from Central Vietnam.</p>
 <p>Sông Lòng Tàu, Việt Nam Cộng Hòa {https://en.wikipedia.org/wiki/L%C3%B2ng_T%C3%A0u_River}</p>	 <p>Lòng Tàu River, Republic of Vietnam {https://en.wikipedia.org/wiki/L%C3%B2ng_T%C3%A0u_River}</p>
 <p>Tàu dầu Esso Yokohama vận chuyển trên sông Lòng Tàu ngang căn cứ Hải Quân Nhà Bè</p>	 <p>The Japanese oil tanker Esso Yokohama transported goods along the Lòng Tàu River,</p>

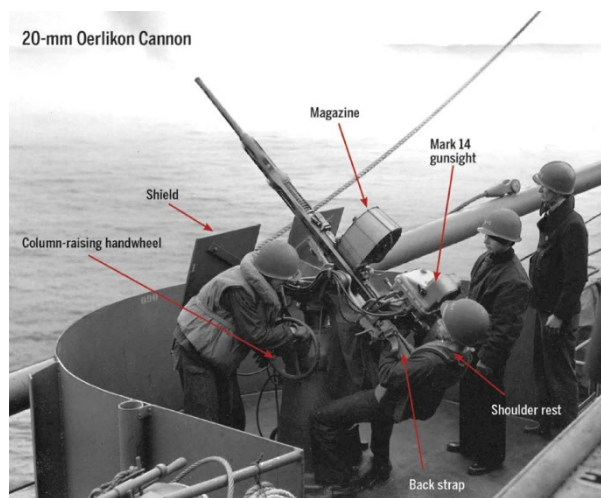
tháng 5 năm 1971, Việt Nam Cộng Hòa { https://dongsongxua.wordpress.com/2020/09/13/dac-khu-rung-sac-tran-ly/ }	passing by the Nhà Bè Naval Base in May 1971, Republic of Vietnam { https://dongsongxua.wordpress.com/2020/09/13/dac-khu-rung-sac-tran-ly/ }
	
Giang-Tốc-Đĩnh (Patrol Boat, River) của Giang Đoàn 51 Tuần Thám tuần tiểu trên sông Soài Rạp, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa { https://dongsongxua.wordpress.com/2020/09/13/dac-khu-rung-sac-tran-ly/ }	A PBR (Patrol Boat, River) of River Patrol Group 51 was patrolling the Soài Rạp River, Republic of Vietnam Navy { https://dongsongxua.wordpress.com/2020/09/13/dac-khu-rung-sac-tran-ly/ }
Ngày 26 tháng 4, Hải-Quân Trung-Tá Dương Hồng Võ được chỉ định làm Hạm-Trưởng HQ 800. Lúc này Hạm-Phó HQ 800 cũng vắng mặt bất hợp pháp. Trung-Tá Võ chỉ định một Đại-Úy tạm thời thay thế Hạm-Phó.	On April 26, Navy Commander Dương Hồng Võ was appointed as the Commanding Officer of HQ 800. At this time, the Executive Officer of HQ 800 was also absent without authorization. Navy Commander Võ designated a Navy Lieutenant to replace the Executive Officer temporarily.
HQ 800 là loại LST lớn hơn và mới hơn các loại LST 500. HQ 800 được trang bị ba giàn “bô-pho” 40 ly đôi bắn tự động và nhiều súng phòng không, chưa kể một số 20 ly. HQ 800 dự trữ 200 ngàn lít xăng máy bay (JP4) và có chỗ đáp an toàn cho hai trực thăng.	HQ 800 was a larger and newer type of Landing Ship Tank (LST) compared to the LST 500 class. HQ 800 was equipped with three twin 40-mm Bofors automatic guns and numerous anti-aircraft guns, as well as several 20-mm guns. HQ 800 carried a reserve of 200,000 liters of aviation fuel (JP4) and had a safe landing area for two helicopters.

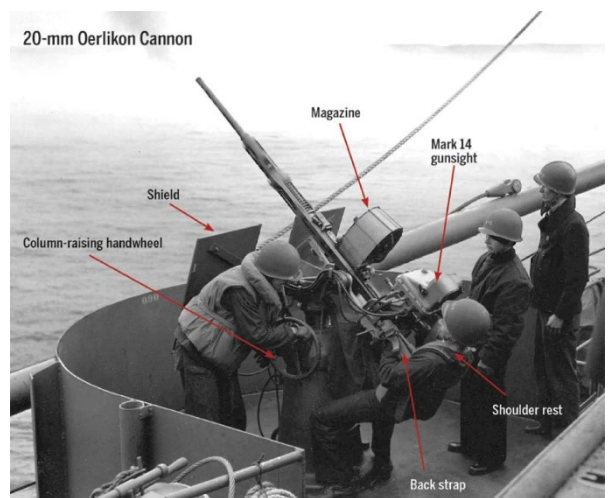
“Bô-Pho” 40 ly đôi
{<https://www.usni.org/magazines/naval-history-magazine/2019/december/gun-fought-all-sides>}

Twin 40-mm Bofors automatic guns
{<https://www.usni.org/magazines/naval-history-magazine/2019/december/gun-fought-all-sides>}

20-mm naval gun
{<https://www.usni.org/magazines/naval-history-magazine/2016/april/instrumental-oerlikon>}

20-mm naval gun
{<https://www.usni.org/magazines/naval-history-magazine/2016/april/instrumental-oerlikon>}

Máy Bay Trực Thăng UH-1H, Không Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://www.digitalcombatsimulator.com/en/files/3335099/>}

UH-1H Helicopter, Republic of Vietnam Air Force
{<https://www.digitalcombatsimulator.com/en/files/3335099/>}

Với dự định sẽ đưa bộ chỉ huy xuống HQ 800 để chỉ huy và điều động phản công lại Việt-Cộng, nếu trường hợp Saigon bị tấn công, Tư-Lệnh Hải-Quân ra lệnh bổ sung nhân viên và trang bị HQ 800 một trăm phần trăm. HQ 800 neo tại Nhà-Bè và chỉ nhận lệnh trực tiếp từ Tư-Lệnh Hải-Quân và Tổng-Tham-Mưu-Trưởng chứ không trực thuộc Hạm-Đội.

To bring the command headquarters to HQ 800 to direct and coordinate a counterattack against the Viet Cong in case Saigon was attacked, the Chief of Naval Operations ordered HQ 800 to be fully staffed and equipped at one hundred percent capacity. HQ 800 was anchored at Nhà Bè and received orders directly from the Chief of Naval Operations and the Chairman of the Joint Chiefs of Staff, not under the authority of the Fleet Forces Command.

Lúc này HQ 403 – sau nhiều chuyến chuyên quân và dân từ Phan-Thiết về Vũng-Tàu – được lệnh trở về Saigon.

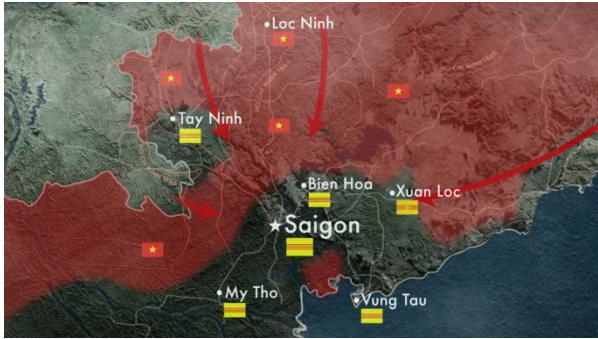
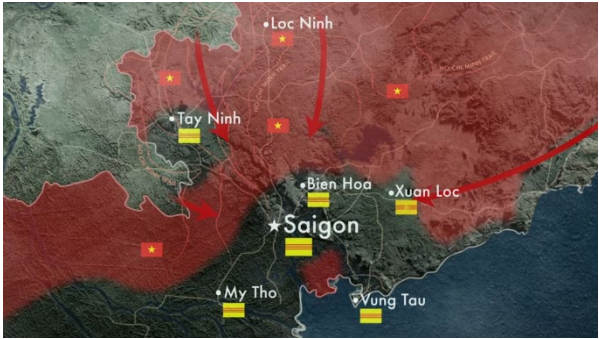

At this time, HQ 403 – after several missions transporting troops and civilians from Phan Thiết to Vũng Tàu – was ordered to return to Saigon.

HQ Ninh Giang {Hải Vận Hạm 403}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://www.history.navy.mil/our->

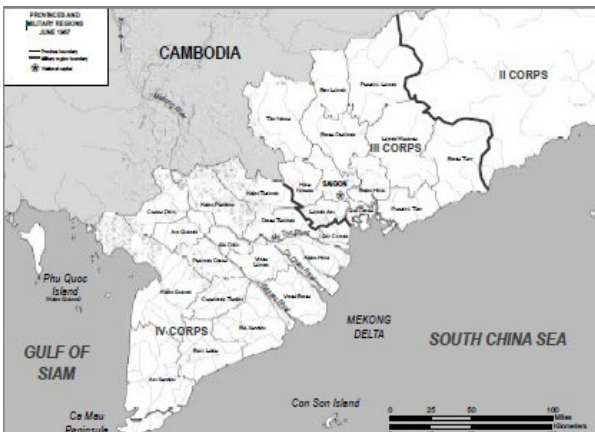

HQ Ninh Giang {Landing Ship Medium (LSM) 403}, Republic of Vietnam Navy
{<https://www.history.navy.mil/our->

collections/photography/numerical-list-of-images/nhhc-series/nh-series/NH-93000/NH-93785.html}	collections/photography/numerical-list-of-images/nhhc-series/nh-series/NH-93000/NH-93785.html}
Thời điểm này mặt trận Tây-Ninh, Long-An và liên tỉnh lộ 15 bùng nổ dữ dội.	At this time, fierce battles erupted on the Tây Ninh and Long An fronts, as well as along Interprovincial Highway 15.
 <p>{https://historica.fandom.com/wiki/1975_Spring_Offensive?file=1975_Spring_Offensive.png}</p>	 <p>{https://historica.fandom.com/wiki/1975_Spring_Offensive?file=1975_Spring_Offensive.png}</p>
Sáng 27 tháng 4, trong khi Việt-Cộng tấn công cầu Tân-Cảng, đốt kho hàng PX của Mỹ và đặt súng máy bắn bừa vào dòng người tỵ nạn đang kéo về Saigon thì, tại phi trường Biên-Hòa, ông Richard Armitage đang vận dụng tất cả mọi phương tiện để di chuyển chiến cụ và nhân viên Việt-Nam ra khỏi tầm đạn của Việt-Cộng.	On the morning of April 27, while the Viet Cong attacked the Tân Cảng Bridge, set fire to the American PX warehouse, and indiscriminately fired machine guns at the stream of refugees heading into Saigon, at Biên Hòa Air Base, Mr. Richard Armitage was utilizing every available means to move military equipment and South Vietnamese personnel out of the range of Viet Cong's fire.
 <p>Cầu Tân Cảng, Việt Nam Cộng Hòa {https://www.flickr.com/photos/97930879@N02/9230343708}</p>	 <p>Tân Cảng Bridge, Republic of Vietnam {https://www.flickr.com/photos/97930879@N02/9230343708}</p>

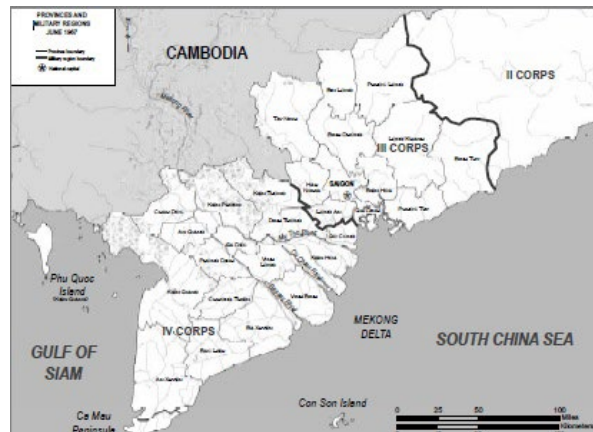
	
<p>Phi trường Biên Hòa, Việt Nam Cộng Hòa {https://en.wikipedia.org/wiki/Bien_Hoa_Air Base}</p>	<p>Biên Hòa Air Base, Republic of Vietnam {https://en.wikipedia.org/wiki/Bien_Hoa_Air Base}</p>
<p>Trưa cùng ngày, ông Armitage từ Biên-Hòa về Saigon bằng trực thăng. Sau đó ông Armitage cùng ông Erich Von Marbod đến Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân. Hai Ông hối thúc Hải-Quân ra đi. Ông Armitage còn lo ngại rằng có thể chính phủ Dương Văn Minh sẽ giữ những sĩ quan cao cấp Hải-Quân để buộc Hải-Quân phải ở lại.</p>	<p>At noon on the same day, Mr. Armitage returned from Biên Hòa to Saigon by helicopter. Afterward, Mr. Armitage and Mr. Erich Von Marbod went to the Republic of Vietnam Navy Headquarters. The two urged the Navy to evacuate. Mr. Armitage was also concerned that the Dương Văn Minh government might detain senior Navy officers to force the Navy to remain.</p>

	
<p>Dương Văn Minh (1916-2001), Việt Nam Cộng Hòa {https://en.wikipedia.org/wiki/D%C6%B0%C6%A1ng_V%C4%83n_Minh}</p>	<p>Dương Văn Minh (1916-2001), Republic of Vietnam {https://en.wikipedia.org/wiki/D%C6%B0%C6%A1ng_V%C4%83n_Minh}</p>
<p>Chiều 27 tháng 4, tại tư dinh của Đại Tướng Minh, số 3 Trần-Quý-Cáp Saigon, trong phiên hội của Nội Các đang được thành lập, Phó-Đô-Đốc Chung Tấn Cang, Tư-Lệnh Hải-Quân, tiếp xúc riêng với Tướng Minh để bàn luận về tình hình quân sự. Tướng Minh cho Phó-Đô-Đốc Cang biết tình hình vẫn chưa biến chuyển gì cả, vì “bên kia” chưa chấp nhận tiếp xúc với V.N.C.H. Phó-Đô-Đốc Cang đề nghị Tướng Minh nên chuyển Nội Các về Cần-Thơ, bỏ ngõ Saigon và ra lệnh tất cả đại đơn vị rút về Vùng IV Chiến-Thuật; vì hiện tại Tướng Minh không có tư thế nào để thương thuyết. Lực-Lượng Hải-Quân còn nguyên vẹn, Phó-Đô-Đốc Cang sẽ tận dụng tất cả Lực-Lượng Hải-Quân để chặn sông Tiền-Giang và Hậu-Giang. Tướng Minh im lặng, không có một quyết định nào cả.</p>	<p>On the afternoon of April 27, at the private residence of General Minh, located at 3 Trần Quý Cáp, Saigon, during a cabinet meeting of the newly formed government, Vice Admiral Chung Tấn Cang, Chief of Naval Operations, met privately with General Minh to discuss the military situation. General Minh informed Vice Admiral Cang that the situation had not yet changed, as "the other side" had not agreed to make contact with the Republic of Vietnam. Vice Admiral Cang suggested that General Minh relocate his Cabinet to Cần Thơ, abandon Saigon, and order all major military units to withdraw to the IV Corps Tactical Zone, as General Minh at that moment had no position to negotiate. With the naval forces still intact, Vice Admiral Cang would utilize all naval resources to block the Tiền Giang and</p>

Vùng IV Chiến Thuật, Việt Nam Cộng Hòa {John Darrell Sherwood, "War in the Shallows - U.S. Navy Coastal and Riverine Warfare in Vietnam, 1965-1968," trang 167, Naval History and Command, Department of the Navy, Washington, D.C., 2015}

Hậu Giang rivers. General Minh remained silent, making no decision.

IV Corps Tactical Zone, Republic of Vietnam {John Darrell Sherwood, "War in the Shallows - U.S. Navy Coastal and Riverine Warfare in Vietnam, 1965-1968," page 167, Naval History and Command, Department of the Navy, Washington, D.C., 2015}

ÔNG CHUNG TẤN CANG (1926-2007)

MR. CHUNG TAN CANG (1926-2007)

<p>Nguyên Phó-Đô-Đốc, Tư-Lệnh Hải-Quân Việt Nam Cộng Hòa, (11/1963-1965), (3/1975-4/1975) {https://nguyentin.tripod.com/ctcang-2.htm}</p>	<p>Former Vice Admiral, Chief of Naval Operations, Republic of Vietnam Navy (11/1963-1965), (3/1975-4/1975) {https://nguyentin.tripod.com/ctcang-2.htm}</p>
 <p>Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 1 (7/1952 – 10/1952), Đệ Nhất Dương Cưu</p> <p>Từ trái sang phải: Nguyễn Văn Lịch, Chung Tấn Cang, Lâm Ngươn Tánh, Trần Văn Chơn, Đoàn Ngọc Bích, và Trần Văn Phần {<i>Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa</i>, trang 504}</p>	 <p>Nha Trang Naval Training Center Class 1 (7/1952 – 10/1952), First Aries</p> <p>From left to right: Nguyễn Văn Lịch, Chung Tấn Cang, Lâm Ngươn Tánh, Trần Văn Chơn, Đoàn Ngọc Bích, and Trần Văn Phần {<i>Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy</i>, page 504}</p>
<p>Ngày 28 tháng 4, Phó-Đề-Đốc Đinh Mạnh Hùng cùng ông Richard Armitage bay thám sát tình hình phía Bắc Saigon.</p>	<p>On April 28, Commodore Đinh Mạnh Hùng, together with Mr. Richard Armitage, conducted a reconnaissance flight to assess the situation north of Saigon.</p>

Phó Đề Đốc Đinh Mạnh Hùng (1931-2018),
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://daubinhlua.blogspot.com/2018/11/pho-e-oc-inh-manh-hung-hai-quan-vnch.html>}

Commodore Dinh Manh Hung, Republic of
Vietnam Navy (1931-2018)
{<https://daubinhlua.blogspot.com/2018/11/pho-e-oc-inh-manh-hung-hai-quan-vnch.html>}

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang
Khóa 2 (11/1952 – 5/1953), Đệ Nhất Kim
Ngưu, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa

Nha Trang Naval Training Center Class 2
(11/1952 – 5/1953), First Taurus, Republic of
Vietnam Navy

Danh-Sách Khoá 2 (tháng 11-1952 đến tháng 5-1953):

1) Khương-Hữu-Bá	2) Đặng-Cần-Chánh
3) Võ-Văn-Chơn	4) Đỗ-Quý-Hợp
5) Đinh-Mạnh-Hùng	6) Nguyễn-Văn-Kinh
7) Ngô-Khắc-Luân	8) Trương-Ngọc-Lực
9) Nghiêm-Văn-Phú	10) Phùng-Nhật-Tân
11) Nguyễn-Văn-Thu	12) Nguyễn-Hữu-Tiểu
13) Nguyễn-Văn-Trụ	

Nguyễn Văn Phú(D) Phạm Ngọc Luy
Hoàng Báu(D) Đinh Mạnh Hùng Nguyễn Văn Trụ(D)
Nguyễn Văn Kinh Nguyễn Hữu Tiểu(D) Đặng Văn Chanh Nguyễn Duy Lung(?)
Ngô Khắc Luân Nguyễn Văn Thu(D) Trần Ngọc Dũng(D) Khương Hữu Bá
Võ Văn Chơn(D) Class 1953 VN Naval Academy Nha Trang Do Quý Hợp
Phùng Nhật Tân

Các SVSQ/HQ Khóa 2 họp mặt mừng Giáng Sinh cuối năm 1952.

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang,
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa

Danh-Sách Khoá 2 (tháng 11-1952 đến tháng 5-1953):

1) Khương-Hữu-Bá	2) Đặng-Cần-Chánh
3) Võ-Văn-Chơn	4) Đỗ-Quý-Hợp
5) Đinh-Mạnh-Hùng	6) Nguyễn-Văn-Kinh
7) Ngô-Khắc-Luân	8) Trương-Ngọc-Lực
9) Nghiêm-Văn-Phú	10) Phùng-Nhật-Tân
11) Nguyễn-Văn-Thu	12) Nguyễn-Hữu-Tiểu
13) Nguyễn-Văn-Trụ	

Nguyễn Văn Phú(D) Phạm Ngọc Luy
Hoàng Báu(D) Đinh Mạnh Hùng Nguyễn Văn Trụ(D)
Nguyễn Văn Kinh Nguyễn Hữu Tiểu(D) Đặng Văn Chanh Nguyễn Duy Lung(?)
Ngô Khắc Luân Nguyễn Văn Thu(D) Trần Ngọc Dũng(D) Khương Hữu Bá
Võ Văn Chơn(D) Class 1953 VN Naval Academy Nha Trang Do Quý Hợp
Phùng Nhật Tân

Các SVSQ/HQ Khóa 2 họp mặt mừng Giáng Sinh cuối năm 1952.

The Naval Officer Cadets of Class 2 gathered
to celebrate Christmas at the end of 1952, Nha

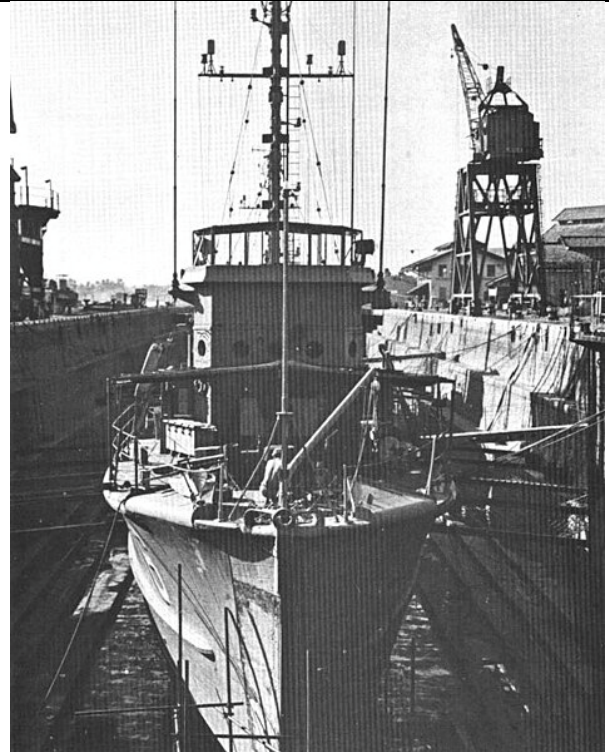
<p>{Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 505}</p>	<p>Trang Naval Training Center, Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, page 505, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Tình hình lúc này bi đát vô cùng, vì nhiều đơn vị đã rã ngũ, theo đoàn dân di tản, tràn về Saigon bằng đường bộ. Đến cầu Bình-Lợi, thấy một Giang-Đoàn vẫn còn tuần tiểu trong vùng trách nhiệm, Phó-Đề-Đốc Hùng ra lệnh cho Giang-Đoàn đó rút về hậu cứ.</p> <p>Cầu Bình Lợi, Việt Nam Cộng Hòa {https://historicbridges.org/bridges/browser/?bridgebrowser=vietnam/binhloibridge/}</p>	<p>The situation at this time was extremely dire, as many military units had disbanded, joining the waves of refugees heading toward Saigon by land. Upon reaching the Binh Lợi Bridge, seeing a Riverine Group still patrolling in its area of responsibility, Commodore Hùng ordered that Riverine Group to withdraw to its rear base.</p> <p>Binh Lợi Bridge, Republic of Vietnam {https://historicbridges.org/bridges/browser/?bridgebrowser=vietnam/binhloibridge/}</p>
 <p>Giang-Tốc-Đĩnh, Giang Đoàn Xung Phong, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443}</p>	 <p>Patrol Boat, River, Riverine Assault Group, Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Căn-Cứ Hải-Quân Long-Bình đang chuẩn bị “đón nhận” một cuộc tấn công quy mô của Bắc Quân. Dấu tích cuộc đột kích sáng nay của</p>	<p>The Long Binh Naval Base was preparing to "receive" a large-scale attack by North Vietnamese forces. Evidence of the enemy's morning raid on the base was the body of a</p>

địch vào Căn-Cứ là xác của tên cảm tử Việt-Cộng còn nằm tênh hênh ngay cổng ra vào.	Viet Cong suicide attacker still lying exposed at the entrance gate.
Sau khi thị sát, Phó-Đề-Độc Hùng cùng ông Armitage trở về Saigon bằng xe Jeep. Và ông Armitage tường trình những sự việc đã thấy cho ông Van Marbod.	After the inspection, Commodore Hùng and Mr. Armitage returned to Saigon by Jeep. Mr. Armitage then reported the events they had observed to Mr. Van Marbod.
Cũng thời điểm này, tại Bộ-Tư-Lệnh Hạm-Đội, Đại-Tá Nguyễn Xuân Sơn triệu tập một phiên họp gồm hầu hết Hạm-Trưởng để thông báo hạn chế về việc Hải-Quân sẽ tạm trú tại Côn-Son, chờ một biến chuyển thuận lợi sẽ quay vào chiến đấu. Đại-Tá Sơn chỉ thị tất cả Hạm-Trưởng mang theo đầy đủ gạo và lương khô, càng nhiều trứng vịt và cá khô càng tốt.	At the same time, at the Fleet Forces Command, Navy Captain Nguyễn Xuân Sơn convened a meeting with nearly all ship Commanding Officers to announce that the Navy would temporarily take refuge at Côn Son Island, awaiting a favorable development to return and fight. Navy Captain Son instructed all Commanding Officers to bring a sufficient supply of rice and dried rations, as well as as many salted duck eggs and dried fish as possible.
Không ngờ, cũng ngày hôm đó, Đại-Tá Sơn bị thuyên chuyển khỏi chức vụ Tư-Lệnh Hạm-Đội. Người bạn cùng khóa với Ông, Hải-Quân Đại-Tá Phạm Mạnh Khuê, đang là Tham-Mur-Trưởng Hành-Quân Lưu-Động-Biển, nhận chức Tư-Lệnh Hạm-Đội.	Unexpectedly, on the same day, Navy Captain Nguyễn Xuân Sơn was relieved of his position as Fleet Forces Commander. His classmate, Navy Captain Phạm Mạnh Khuê, who was the Chief of Staff for Mobile Sea Operations, assumed the role of Fleet Forces Commander.
	

Hải Quân Đại Tá Phạm Mạnh Khuê, Tư Lệnh Hạm Đội, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử Tuyển Tập, trang 295, a Republic of Vietnam Navy publication (2004)}	Navy Captain Phạm Mạnh Khuê, Fleet Forces Commander, Republic of Vietnam Navy {Selected Works of Naval History, page 295, a Republic of Vietnam Navy publication (2004)}
Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 4 (02/1954 – 12/1954), Đệ Nhất Bắc Giải	Nha Trang Naval Training Center Class 4 (02/1954 – 12/1954), First Cancer
Sự chuyển chuyển Đại-Tá Sơn là do sự hiểu lầm và sự thiếu liên lạc mật thiết giữa Đại-Tá Sơn và Phó-Đô-Đốc Tư-Lệnh Hải-Quân về vấn đề di tản Hạm-Đội tránh pháo kích.	The transfer of Navy Captain Sơn was due to a misunderstanding and a lack of close communication between Navy Captain Sơn and Vice Admiral Cang, Chief of Naval Operations, regarding the evacuation of the Fleet Forces to avoid shelling.
Chiều 28 tháng 4 năm 1975, lúc 5 giờ 15, Tổng Thống Trần Văn Hương bàn giao chức vụ Tổng Thống cho Tướng Dương Văn Minh khi ngoài trời cơn mưa giông đột ngột trút xuống!	On the afternoon of April 28, 1975, at 5:15 p.m., President Trần Văn Hương handed over the presidency to General Dương Văn Minh as a sudden thunderstorm poured down outside!
6 giờ chiều cùng ngày, Hải-Quân Công-Xưởng hoàn tất mấy vòng rào sắt cho hệ thống phòng thủ Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân và Hải-Quân Công-Xưởng.	At 6 p.m. on the same day, the Saigon Naval Shipyard completed several iron fence rings for the defense system of the Republic of Vietnam Navy Headquarters and the Naval Shipyard.
 <p>Bộ Tư Lệnh Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, Saigon, Việt Nam Cộng Hòa {https://dongsongcu.wordpress.com/2017/05/03/ke-hoach-phong-thu-bo-tu-lenh-hai-quan-va-hai-quan-cong-xuong/}</p>	 <p>Republic of Vietnam Navy Headquarters, Saigon, Republic of Vietnam {https://dongsongcu.wordpress.com/2019/08/09/luoc-su-hqvnch-hai-quan-cong-xuong-sai-gon/}</p>

Hải Quân Công Xưởng, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://dongsongcu.wordpress.com/2019/08/09/luoc-su-hqvnch-hai-quan-cong-xuong-sai-gon/>}

Saigon Naval Shipyard, Republic of Vietnam Navy
{<https://dongsongcu.wordpress.com/2019/08/09/luoc-su-hqvnch-hai-quan-cong-xuong-sai-gon/>}

6 giờ 20, phi công Việt-Cộng – do Trung-Úy phi công V.N.C.H. Nguyễn Thành Trung huấn luyện cấp tốc và hướng dẫn – lấy 5 chiếc phản lực Dragonfly A37 của Không-Quân V.N.C.H. bỏ lại Phan-Rang, bay vào, thả bom phi trường Tân-Sơn-Nhứt!

At 6:20 p.m. on April 28, 1975, Viet Cong pilots - hastily trained and guided by Republic of Vietnam Air Force First Lieutenant Nguyễn Thành Trung (a traitor) - took five Dragonfly A-37 jets abandoned by the Republic of Vietnam Air Force at Phan Rang, flew into Saigon, and bombed Tân Sơn Nhứt Airport!

A-37 Dragonfly, Không Quân Việt Nam Cộng Hòa

A-37 Dragonfly, Republic of Vietnam Air Force

<p>{https://modelingmadness.com/review/viet/ca ma37.htm}</p>	<p>{https://modelingmadness.com/review/viet/ca ma37.htm}</p>
 <p>A-37 Dragonfly, Không Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://en.wikipedia.org/wiki/Bombing_of_Tan_Son_Nhut_Air_Base}</p>	 <p>A-37 Dragonfly, Republic of Vietnam Air Force {https://en.wikipedia.org/wiki/Bombing_of_Tan_Son_Nhut_Air_Base}</p>
 <p>Phi Trường Tân-Son-Nhứt bị thả bom, Việt Nam Cộng Hòa {https://www.facebook.com/groups/1401507730154691/posts/3607013516270757/}</p>	 <p>Bombing of Tân-Son-Nhứt Airport, Republic of Vietnam {https://www.facebook.com/groups/1401507730154691/posts/3607013516270757/}</p>
<p>Sau khi dội bom, 5 phản lực cơ bay ngang HQ 800. Hạm-Trưởng HQ 800 biết 5 phản lực đó vừa tấn công phi trường Tân-Son-Nhứt; nhưng Hạm-Trưởng HQ 800 tưởng là một biến cố chính trị nào đó đang diễn ra, cho nên Hạm-Trưởng HQ 800 chỉ ra lệnh nhiệm sở tác chiến chứ không ra lệnh bắn. Nhờ vậy 5 phi cơ đó mới bay thoát.</p>	<p>After the bombing, the five jet aircraft flew over HQ 800. The Commanding Officer of HQ 800 knew that these five jets had just attacked Tân Sơn Nhứt Airport; however, believing that some political event was unfolding, the Commanding Officer of HQ 800 only ordered the crew to battle stations and did not issue a command to open fire. As a result, the five aircraft were able to escape.</p>
<p>Tối 28 tháng 4, Phó-Tổng-Thống Nguyễn Văn Huyền, trong chính phủ Dương Văn Minh, đến</p>	<p>On the evening of April 28, Vice President Nguyễn Văn Huyền, under the Dương Văn Minh government, visited Vice Admiral</p>

thăm Phó-Đô-Đốc Chung Tấn Cang, rồi cả hai Ông đến thăm Tổng Thống Dương Văn Minh.	Chung Tấn Cang, and then both men went to visit President Dương Văn Minh.
	
Phó Tổng Thống Nguyễn Văn Huyền (1913-1995), Việt Nam Cộng Hòa { https://en.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_V%C4%83n_Huy%E1%BB%81n }	Vice President Nguyễn Văn Huyền (1913-1995), Republic of Vietnam { https://en.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_V%C4%83n_Huy%E1%BB%81n }
Trong lần tiếp xúc này, Phó-Đô-Đốc Cang hỏi Tổng Thống Minh về những biện pháp thích nghi cho tình hình hiện tại. Tổng Thống Minh cho biết không có giải pháp nào cả. Phó-Đô-Đốc Cang hỏi thẳng: “ <i>Thưa Tổng Thống, nếu vậy, mỗi quân binh chủng phải tự quyết định lấy, phải không?</i> ” Tổng Thống Minh chán nản: “ <i>Ồi! Toa làm sao đó toa làm!</i> ”	During this meeting, Vice Admiral Cang inquired about the appropriate measures for the current situation with President Minh. President Minh stated that there were no measures at all. Vice Admiral Cang asked directly, “ <i>Mr. President, in that case, does each military branch have to make its own decision, doesn’t it?</i> ” President Minh, exasperated, replied, “ <i>Oh! You do whatever you want to do!</i> ”
Vì lẽ đó, Bộ-Tham-Mưu Hải-Quân họp khẩn. Lúc này Phó-Đô-Đốc Cang có dự định đưa gia đình Hải-Quân ra Phú-Quốc lánh nạn để binh sĩ yên tâm chiến đấu. Nhưng tình hình biến	For this reason, the Navy General Staff held an urgent meeting. At this time, Vice Admiral Cang planned to evacuate the families of Navy personnel to Phú Quốc Island for safety so that the troops could focus on fighting. However,

<p>chuyển quá nhanh khiến ý định của Ông không thực hiện được.</p>	<p>the rapidly deteriorating situation prevented his plan from being carried out.</p>
	
<p>Hải-Quân ra đi là một quyết định tập thể, gồm Phó-Đô-Đốc Cang và Tư-Lệnh các đại đơn vị, để bảo toàn Lực-Lượng Hải-Quân. Nhưng Phó-Đô-Đốc Cang cũng biết rằng, nếu quyết định đó sai lầm thì chính Ông phải chịu trách nhiệm trước lịch sử!</p>	<p>The Navy's departure was a collective decision, including Vice Admiral Cang and the Commanders of the major units, to preserve the Navy's forces. However, Vice Admiral Cang also knew that if that decision was a mistake, he himself would have to bear responsibility before history!</p>
<p>Sáng sớm 29 tháng 4, phi trường Tân-Sơn-Nhứt bị pháo kích nặng nề. Không-Quân náo loạn. Hầu hết phi cơ A-37 và F-5 được cất cánh để tránh thiệt hại. Công cuộc di tản nhân viên của Tòa Đại-Sứ Hoa-Kỳ không thể tiếp tục thực hiện bằng phi cơ vận tải mà phải dùng trực thăng.</p>	<p>On the early morning of April 29, Tan Son Nhut Airport was heavily bombarded. The Air Force was in chaos. Most A-37 and F-5 aircraft were flown out to avoid damage. The evacuation of U.S. Embassy personnel could no longer be carried out by transport planes and had to rely on helicopters.</p>

Phản Lực Cơ F-5, Không Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/9/94/Vnf-5c-23tw-522fs--bh-1971.jpg>}

F-5, Republic of Vietnam Air Force
{<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/9/94/Vnf-5c-23tw-522fs--bh-1971.jpg>}

Ngay khi phi trường bị pháo kích, Tướng Nguyễn Cao Kỳ, nguyên Phó-Tổng-Thống trong chính phủ Nguyễn Văn Thiệu, đáp trực thăng riêng quan sát. Tướng Kỳ gọi Sư-Đoàn IV Không-Quân tại Cần-Thơ, ra lệnh tăng viện gấp bốn chiến đấu cơ với bom hạng nặng.

As soon as the airport was bombarded, General Nguyễn Cao Kỳ, former Vice President under Nguyễn Văn Thiệu's government, landed in his private helicopter to observe. General Kỳ contacted the IV Air Force Division in Cần Thơ, ordering the immediate reinforcement of four fighter jets equipped with heavy bombs.

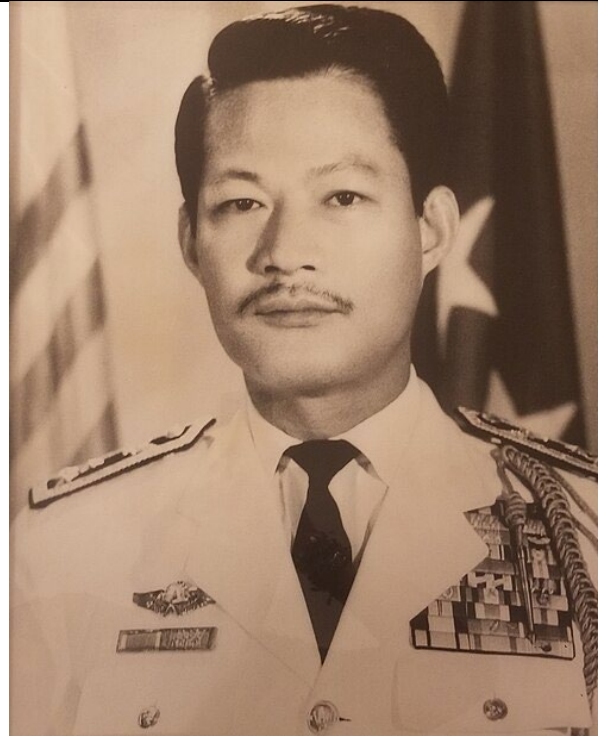
Tướng Nguyễn Cao Kỳ (1930-2011), Việt Nam Cộng Hòa
{https://simple.wikipedia.org/wiki/Nguyen_Cao_Ky}

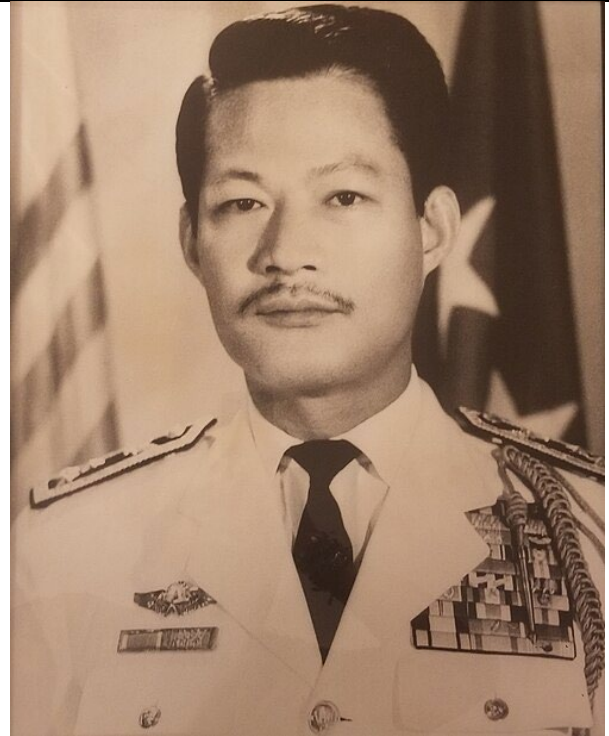
Former General Nguyễn Cao Kỳ (1930-2011), Republic of Vietnam
{https://simple.wikipedia.org/wiki/Nguyen_Cao_Ky}

<p>Khi bốn chiến đấu cơ đến không phận Saigon, Tướng Kỳ hướng dẫn bốn phi cơ đó phá hủy những giàn hỏa tiễn Việt-Cộng gần đài radar Phú-Lâm và phía Tân-Cảng.</p>	<p>When four fighter jets entered Saigon's airspace, General Kỳ directed the aircraft to destroy the Viet Cong Surface-to-Air-Missile (SAM) launchers near the Phú Lâm radar station and the Tân Cảng area.</p>
<p>Sau khi diệt xong các ồ trọng pháo của địch, Tướng Kỳ đáp trực thăng xuống Liên-Giang-Đoàn 33 tại Nhà-Bè lấy xăng. Lúc bấy giờ có cả trăm chiếc trực thăng đậu tại Nhà-Bè. Nhiều trực thăng và phi cơ đủ loại bay lượn trên không phận thủ đô. Tất cả liên lạc, xin chỉ thị của Tướng Kỳ. Tướng Kỳ bảo tất cả phi công bay ra Đệ Thất Hạm-Đội; nếu còn đủ nhiên liệu thì bay sang Thái-Lan.</p>	<p>After eliminating the enemy's heavy artillery positions, General Kỳ landed his helicopter at Task Force 33 in Nhà Bè to refuel. At that time, there were hundreds of helicopters stationed at Nhà Bè. Numerous helicopters and various types of aircraft were flying over the capital's airspace. All of them were in communication, awaiting General Kỳ's orders. General Kỳ instructed all pilots to fly to the U.S. Seventh Fleet; if they still had enough fuel, they were to continue to Thailand.</p>
<p>Trong khi những sự việc kể trên xảy ra trên không phận thủ đô thì Đại-Sứ Hoa-Kỳ tại Việt-Nam, ông Graham Martin, nhận được công văn khẩn của Tổng Thống Dương Văn Minh.</p>	<p>While the events described above were unfolding in the capital's airspace, the U.S. Ambassador to Vietnam, Mr. Graham Martin, received an urgent communiqué from President Dương Văn Minh.</p>
	
<p>Graham Martin (1912-1990), Đại-Sứ Hoa-Kỳ tại Việt-Nam {https://en.wikipedia.org/wiki/Graham_Martin}</p>	<p>Graham Martin (1912-1990), U.S. Ambassador to Vietnam {https://en.wikipedia.org/wiki/Graham_Martin}</p>

<p>Ngày 28 tháng 4 năm 1975 Tổng Thống Việt-Nam Cộng-Hòa Kính gửi: Ông Đại-Sứ Hoa-Kỳ tại Việt-Nam</p> <p>Tôi trân trọng yêu cầu ông Đại-Sứ chỉ thị cho tất cả nhân viên cơ quan tùy viên quân sự Defense Attaché's Office rời Việt-Nam trong vòng 24 tiếng đồng hồ kể từ ngày 29 tháng 4 năm 1975 để vấn đề hòa bình cho Việt-Nam được giải quyết sớm hơn. Trân trọng kính chào ông Đại-Sứ.</p> <p>Dương Văn Minh</p>	<p>April 28, 1975 President of the Republic of Vietnam To: The U.S. Ambassador to Vietnam</p> <p>I respectfully request that the Ambassador instruct all personnel of the Defense Attaché's Office to leave Vietnam within 24 hours from April 29, 1975, so that the issue of peace for Vietnam can be resolved sooner.</p> <p>With sincere regards,</p> <p>Dương Văn Minh</p>
<p>Đại-Sứ Graham Martin phúc đáp:</p> <p>Tôi vừa nhận được văn thư đề ngày 28 tháng 4 năm 1975 yêu cầu tôi ra lệnh cho nhân viên Defense Attaché's Office rời Việt-Nam trong vòng 24 tiếng đồng hồ. Văn thư này gửi đến Ngài để xác nhận là yêu cầu của Ngài đang được thực hiện. Tôi tin tưởng vào sự giúp đỡ của các cơ quan liên hệ thuộc chính phủ Việt-Nam Cộng-Hòa để sự di chuyển nhân viên D.A.O. được hoàn thành tốt đẹp. Trân trọng kính chào Tổng Thống.</p> <p>Graham Martin Đại-Sứ Hoa-Kỳ</p>	<p>Ambassador Graham Martin replied:</p> <p>I have just received your letter dated April 28, 1975, requesting that I order the personnel of the Defense Attaché's Office to leave Vietnam within 24 hours. This letter is sent to you to confirm that your request is being carried out.</p> <p>I trust in the assistance of the relevant agencies of the Republic of Vietnam government to ensure the smooth completion of the D.A.O. personnel's departure. With sincere regards,</p> <p>Graham Martin U.S. Ambassador</p>
<p>Ngày 29 tháng 4, khoảng 10 giờ sáng, Tướng Nguyễn Cao Kỳ trở về Bộ-Tư-Lệnh Không-Quân và thấy gần 30 sĩ quan cao cấp Không-Quân trong văn phòng Tư-Lệnh Không-Quân.</p>	<p>On April 29, around 10 a.m., General Nguyễn Cao Kỳ returned to the Republic of Vietnam Air Force Headquarters and found nearly 30 senior Air Force officers in the Air Force Chief of Staff office.</p>
<p>Tư-Lệnh Không-Quân, Trung Tướng Trần Văn Minh, giải thích với Tướng Kỳ là người Mỹ muốn chuyển vận tất cả phi cơ phản lực sang Phi-Luật-Tân hoặc Thái-Lan. Vì vậy mọi người đang chờ để được sang cơ quan D.A.O. rồi ra đi.</p>	<p>Lieutenant General Tran Van Minh, the Republic of Vietnam Air Force Chief of Staff, explained to General Ky that the Americans wanted to transport all jet aircraft to the Philippines or Thailand. Therefore, everyone was waiting to be sent to the D.A.O. before departing.</p>

Trung Tướng Trần Văn Minh (1932-1997),
Tu-Lệnh Không-Quân Việt Nam Cộng Hòa
{https://en.wikipedia.org/wiki/Tr%E1%BA%A7n_V%C4%83n_Minh_%28aviator%29}

Lieutenant General Trần Văn Minh, (1932-
1997), Republic of Vietnam Air Force Chief of
Staff
{https://en.wikipedia.org/wiki/Tr%E1%BA%A7n_V%C4%83n_Minh_%28aviator%29}

Tướng Kỳ bay đến Bộ-Tổng-Tham-Mưu và
thấy chỉ một mình Tướng Đồng Văn Khuyên
đang điều động các mặt trận quanh Saigon.
Lúc này, cựu Phó-Tổng-Thống Nguyễn Cao
Kỳ mới biết Đại-Tướng Cao Văn Viên, Tổng-
Tham-Mưu-Trưởng Quân-Lực V.N.C.H., đã
rời Việt-Nam ngày hôm qua!

General Kỳ flew to the Joint Chiefs of Staff
Headquarters and found only General Đồng
Văn Khuyên managing the fronts around
Saigon. At this moment, former Vice
President Nguyễn Cao Kỳ learned that General
Cao Văn Viên, Chairman of the Joint Chiefs of
Staff of the Republic of Vietnam Armed
Forces, had left Vietnam the previous day!

Trung Tướng Đồng Văn Khuyên (1927-2015),
Tham-Mưu-Trưởng Liên-Quân
{<https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=ilscdLgi&id=FEA6BB19A4EBD3E8C215E41CA6F0EFADC898D134&thid=OIP.ilscdLginEXchmoo24vzGgAAAA&mediaurl=https%3A%2F%2Fhung-viet.org%2Fimages%2Ffile%2Fhml6Ddj0wgBAGtb%2Ftrung-tuongdongvankhuyen-1972.jpg&cdnurl=https%3A%2F%2Fth.bing.com%2Fth%2Fid%2FR.8a5b1c74b8229c45dc866a28db8bf31a%3Frik%3DNNGYyK3v8KYc5A%26pid%3DImgRaw%26r%3D0&expw=266&expw=189&q=%c4%91%e1%bb%93ng+v%c4%83n+khuy%c3%aan&simid=608028226014683036&form=IRPRST&ck=3B678E952F356E1AAF7664C54CF5BDB0&selectindex=1&itb=0&ajaxhist=0&ajaxserp=0&vt=0&sim=11&mid=C8D9F73544E63FCE7C34C8D9F73544E63FCE7C34>}

Lieutenant General Dong Van Khuyen (1927-2015), Chairman of the Joint Chiefs of Staff, Republic of Vietnam Armed Forces
{<https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=ilscdLgi&id=FEA6BB19A4EBD3E8C215E41CA6F0EFADC898D134&thid=OIP.ilscdLginEXchmoo24vzGgAAAA&mediaurl=https%3A%2F%2Fhung-viet.org%2Fimages%2Ffile%2Fhml6Ddj0wgBAGtb%2Ftrung-tuongdongvankhuyen-1972.jpg&cdnurl=https%3A%2F%2Fth.bing.com%2Fth%2Fid%2FR.8a5b1c74b8229c45dc866a28db8bf31a%3Frik%3DNNGYyK3v8KYc5A%26pid%3DImgRaw%26r%3D0&expw=266&expw=189&q=%c4%91%e1%bb%93ng+v%c4%83n+khuy%c3%aan&simid=608028226014683036&form=IRPRST&ck=3B678E952F356E1AAF7664C54CF5BDB0&selectindex=1&itb=0&ajaxhist=0&ajaxserp=0&vt=0&sim=11&mid=C8D9F73544E63FCE7C34C8D9F73544E63FCE7C34>}

Đại-Tướng Cao Văn Viên (1921 - 2008), Tổng Tham Mưu Trưởng Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa
{<https://www.pinterest.com/pin/643170390516384546/>}

General Cao Van Vien (1921 - 2008), Chairman of the Joint Chiefs of Staff, Republic of Vietnam Armed Forces
{<https://www.pinterest.com/pin/643170390516384546/>}

Tướng Kỳ gọi tất cả đơn vị trưởng của những đại đơn vị quanh Saigon, nhưng không gặp ai cả. Tướng Kỳ đi xuống tầng dưới thì gặp Trung Tướng Ngô Quang Trưởng. Sau khi nói cho nhau hay là vợ con của hai Ông đã được di tản từ tuần trước, Tướng Kỳ vừa bước đến trực thăng vừa nói với Tướng Trưởng: “Đi với tôi.” Rồi cả hai Ông cùng một số sĩ quan thân tín của Tướng Kỳ lên trực thăng, bay ra Đệ Thất Hạm-Đội, đáp xuống chiến hạm USS Midway.

General Kỳ called all the commanders of the major units around Saigon, but he could not reach anyone. As General Kỳ went downstairs, he met Lieutenant General Ngô Quang Trưởng. After informing each other that their wives and children had been evacuated the previous week, General Kỳ, while walking toward the helicopter, said to General Trưởng, “Come with me.” Then, both generals, along with some of General Kỳ’s trusted officers, boarded the helicopter and flew to the Seventh Fleet, landing on the warship USS Midway.

Trung Tướng Ngô Quang Trường (1929-2007), Quân Đoàn I
{https://vi.wikipedia.org/wiki/Ng%C3%B4_Quang_Tr%C6%B0%E1%BB%9Fng}

Lieutenant General Ngo Quang Truong (1929-2007), I Corps, Republic of Vietnam Army
{https://vi.wikipedia.org/wiki/Ng%C3%B4_Quang_Tr%C6%B0%E1%BB%9Fng}

USS Midway (CV 41), U.S. Seventh Fleet, U.S. Navy
{https://en.wikipedia.org/wiki/USS_Midway_%28CV-41%29}

USS Midway (CV 41), U.S. Seventh Fleet, U.S. Navy
{https://en.wikipedia.org/wiki/USS_Midway_%28CV-41%29}

10 giờ 47 sáng, Tướng Đồng Văn Khuyên gọi Trung-Tâm hành quân Hải-Quân, hỏi đường sông từ Saigon ra biển còn an ninh hay không? Đại-Tá Đỗ Kiểm cho biết đến giờ phút đó Hải-

At 10:47 a.m., General Đồng Văn Khuyên called the Naval Operations Center, asking whether the river route from Saigon to the sea was still secure. Navy Captain Đỗ Kiểm

Quân vẫn còn kiểm soát được sông Lòng Tào. Tướng Khuyên chào vội vàng và cúp máy.	reported that, as of that moment, the Navy still controlled the Lòng Tào River. General Khuyên quickly said goodbye and hung up.
Tại Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân, sau khi liên lạc với Đại-Tá V. Không-Quân và được biết Không-Quân vẫn còn kiểm soát phi trường Tân-Sơn-Nhứt, Khối Hành-Quân Hải-Quân tiếp xúc với các Hạm-Trưởng. Lệnh di tản dự trù sẽ ban hành khoảng 10 giờ tối 29 tháng 4.	At the Republic of Vietnam Navy Headquarters, after contacting Colonel V. of the Republic of Vietnam Air Force and learning that the Air Force still controlled Tân Sơn Nhứt Airport, the Naval Operations Command communicated with all ship Commanding Officers. The evacuation order was scheduled to be issued around 10 p.m. on April 29.
Sau khi hội ý với các Hạm-Trưởng, Đại-Tá Đỗ Kiểm gọi Đại-Tá Ước, Tham-Mưu-Phó hành quân Không-Quân. Đại-Tá Ước cho Đại-Tá Kiểm biết rằng lúc nào Không-Quân không giữ được Tân-Sơn-Nhứt thì sẽ cho Hải-Quân hay.	After consulting with all ship Commanding Officers, Navy Captain Đỗ Kiểm called Colonel Ước, Vice Chief of Staff for Air Force Operations. Colonel Ước informed Navy Captain Kiểm that the Air Force would notify the Navy if they could no longer hold Tân Sơn Nhứt Airport.
Trong khi đó, tại Bộ-Tư-Lệnh Không-Quân, Trung Tướng Trần Văn Minh cùng vài vị Tướng và các sĩ quan chờ hoài không thấy Mỹ liên lạc, đành đi bộ sang cơ quan D.A.O. xin được vào danh sách di tản.	Meanwhile, at the Republic of Vietnam Air Force Headquarters, Lieutenant General Trần Văn Minh, along with several generals and officers, waited in vain for contact from the Americans. They eventually walked to the D.A.O. to request inclusion on the evacuation list.
Được báo cáo rằng nhóm sĩ quan Không-Quân Việt-Nam đều mang vũ khí cá nhân, Tướng Homer Smith ra lệnh cho Trung Tá Richard Mitchell tước vũ khí của nhóm sĩ quan đó và đưa tất cả vào một phòng nhỏ, canh gác cẩn mật trong khi chờ đợi di tản.	Upon being informed that the group of Republic of Vietnam Air Force officers was all carrying personal weapons, General Homer Smith ordered Lieutenant Colonel Richard Mitchell to disarm the group and place them in a small room, under strict guard, while awaiting evacuation.

	
<p>Thiếu Tướng Homer D. Smith (1922-2011), Lục Quân Hoa Kỳ {https://goordnance.army.mil/HallOfFame/1980/1984/smith.html}</p>	<p>Major General Homer D. Smith (1922-2011), U.S. Army {https://goordnance.army.mil/HallOfFame/1980/1984/smith.html}</p>
<p>Cũng thời điểm này, tại Nhà-Bè, nguyên Tư-Lệnh Hải-Quân Việt-Nam đầu tiên, Hải-Quân Đại-Tá Lê Quang Mỹ, cùng gia đình đến Căn-Cứ Hải-Quân xin di tản, nhưng lính gác không cho vào! Sau đó, một sĩ quan nhận diện được Ông và cấp cho Ông cùng gia đình một LCM để ra tàu lớn.</p>	<p>At the same time, in Nhà Bè, the first Chief of Naval Operations of the Republic of Vietnam Navy, Navy Captain Lê Quang Mỹ, along with his family, arrived at the Naval Base seeking evacuation, but the guards denied them entry. Later, an officer recognized him and provided him and his family with an LCM (Landing Craft Mechanized) to reach a larger ship.</p>

Hải-Quân Thiếu-Tá Lê Quang Mỹ (20/8/1955 - 1957), Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 1 (7/1952 - 10/1952), Đệ Nhất Dương Cưu, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa

Navy Lieutenant Commander Le Quang My (20/8/1955 - 1957), Nha Trang Naval Training Center Class 1 (7/1952 - 10/1952), First Aries, Republic of Vietnam Navy

Landing Craft Mechanized (LCM) {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

Landing Craft Mechanized (LCM) {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

11 giờ sáng, Tướng Đồng Văn Khuyên rời Bộ-Tổng-Tham-Mưu.

At 11 a.m., General Đồng Văn Khuyên left the Joint Chiefs of Staff Headquarters.

Không-Quân vẫn còn kiểm soát được phi trường Tân-Son-Nhút; nhưng rất nhiều phi cơ trúng đại bác của Việt-Cộng.

The Republic of Vietnam Air Force still maintained control of Tân Son Nhút Airport; however, many aircraft were hit by Viet Cong artillery.

12 giờ trưa, được báo cáo nhiều thương thuyền chạy ra, chạy vào sông Lòng Tào và sông Soài

At noon, upon receiving reports that many merchant ships were moving in and out of the

<p>Rạp, Hải-Quân Đại-Tá Bùi Kim Nguyệt chỉ thị Liên-Giang-Đoàn 33 mở cửa sông để thương thuyền ra vào tự do.</p>	<p>Lòng Tào and Soài Rạp rivers, Navy Captain Bùi Kim Nguyệt instructed Task Force 33 to open the river routes to allow merchant ships to move freely.</p>
<p>Cũng thời điểm này, tại Căn-Cứ Hải-Quân Cát-Lái, cả mấy ngàn người thuộc gia đình Hải-Quân di tản từ Vùng I và Vùng II vào, tạm trú trong vòng thành. Dọc các cầu tàu và bờ sông, tàu bè từ các tỉnh miền Trung kéo về neo ngồn ngang. Việt-Cộng phao tin là sẽ pháo kích một ngàn quả đại bác vào Căn-Cứ Hải-Quân Cát-Lái và kho đạn Thành Tuy-Hạ vào lúc 6 giờ chiều 29 tháng 4.</p>	<p>At the same time, at the Cát Lái Naval Base, thousands of people from Navy families, evacuated from I Corps and II Corps Tactical Zones, were temporarily sheltered within the base's perimeter. Along the piers and riverbanks, vessels from the central provinces converged and anchored in disarray. The Viet Cong spread rumors that they would fire a thousand artillery rounds at the Cát Lái Naval Base and the Thành Tuy Hạ ammunition depot at 6 p.m. on April 29.</p>
 <p>Cát Lái, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://www.flickr.com/photos/97930879@N02/32388822326/in/photostream/}</p>	 <p>Cát Lái Naval Base, Republic of Vietnam Navy {https://www.flickr.com/photos/97930879@N02/32388822326/in/photostream/}</p>
<p>Tin này loan ra khiến Chỉ-Huy-Trưởng Người Nhái, Hải-Quân Trung-Tá Trịnh Hòa Hiệp, ra lệnh hai Tiểu Đội Người Nhái đang tuần tiễu bên kia sông trở về Căn-Cứ; đồng thời Ông cũng chỉ thị những LCU và Trục Vớt đón gia đình Người Nhái và gia đình Hải-Quân thuộc Căn-Cứ Hải-Quân Cát-Lái, đưa ra sông, chờ.</p>	<p>This news spread, prompting the Commander of the Frogmen, Navy Commander Trịnh Hòa Hiệp, to order the two Frogmen squads patrolling on the other side of the river to return to the base. At the same time, he also instructed the LCUs (Landing Craft Utility) and salvage vessels to pick up the Frogmen's families and the Navy families at the Cát Lái Naval Base, take them to the river, and wait.</p>

	
<p>HQ ? {Giang Vận Hạm 535}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sư/Lược Sư Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>	<p>HQ ? {Landing Craft Utility (LCU) 535}, Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>1 giờ chiều, Trung-Tâm Hành-Quân Không-Quân bỏ trống.</p>	<p>At 1 p.m., the Republic of Vietnam Air Force Operations Center was abandoned</p>
<p>Những biến động dồn dập khiến Hải-Quân quyết định nên di tản vào khoảng 6 giờ chiều – thay vì 10 giờ đêm như đã dự định.</p>	<p>The rapid developments led the Republic of Vietnam Navy to decide to evacuate around 6 p.m. instead of 10 p.m. as originally planned.</p>
<p>Ông Richard Armitage lại điện thoại về Trung-Tâm Hành- Quân Hải-Quân, thúc hối Hải-Quân ra đi.</p>	<p>Mr. Richard Armitage called the Naval Operations Center again, urging the Navy to leave.</p>
<p>Nhận thấy Hải-Quân không phải là một lực lượng chiến đấu thuần túy, bây giờ, Bộ-Tổng-Tham-Mưu và Trung-Tâm hành quân Không-Quân bỏ trống, Hải-Quân không thể ở lại chiến đấu đơn độc. Vì vậy, lệnh di tản được ban hành lúc 2 giờ chiều 29 tháng 4!</p>	<p>Recognizing that the Navy was not a purely combat force, and with the Joint Chiefs of Staff and the Air Force Operations Center now abandoned, the Navy could not remain to fight alone. Therefore, the evacuation order was issued at 2 p.m. on April 29!</p>
<p>Sau khi được thông báo là đến giờ Hải-Quân phải ra đi, rất nhiều binh sĩ ngồi bệt trong sân Trại Bạch-Đằng, ôm đầu, khóc! Một số binh sĩ khác vội vàng chạy đi.</p>	<p>After being informed that it was time for the Navy to leave, many sailors sat down on the ground in the courtyard of Bach-Dang Camp, holding their heads and crying. Some other sailors hurriedly ran off.</p>
<p>Trung-Tâm Hành-Quân Hải-Quân kêu gọi những ai không muốn ra đi, hãy giúp canh gác phía công trường Mê-Linh, giúp người ra đi được di tản trong trật tự. Bây giờ không còn hệ thống chỉ huy nữa mà chỉ còn uy tín cá nhân mới có thể giúp điều động một khối nhân sự khổng lồ của một quân chủng tan hàng vào giờ phút chót.</p>	<p>The Naval Operations Center called on those who did not wish to leave to assist in guarding the Mê-Linh Square area, ensuring that the evacuation of those departing could proceed in an orderly manner. At that point, there was no longer a command system; only personal prestige could help mobilize the massive personnel of a disbanded military branch in its final hour.</p>

Công-Trường Mê-Linh, Sài Gòn, Việt Nam Cộng Hòa {<https://nhacxua.vn/hinh-anh-cong-truong-me-linh-o-sai-gon-qua-nhung-bien-co-lich-su/>}

Me-Linh Square, Saigon, Republic of Vietnam {<https://nhacxua.vn/hinh-anh-cong-truong-me-linh-o-sai-gon-qua-nhung-bien-co-lich-su/>}

Trên không, trực thăng bay ngập trời. Trên bờ, đồng bào và quân nhân đổ xô xuống bến Bạch-Đằng và Hải-Quân Công-Xưởng. Trên sông, một số chiến hạm đã vào vị trí và một số khác đang trên đường về. Súng bắt đầu nổ quanh vòng đai Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân.

In the air, helicopters filled the sky. On the shore, civilians and military personnel rushed to the Bạch-Đằng Wharf and the Saigon Naval Shipyard. On the river, some warships had already taken position, while others were on their way back. Gunfire began to erupt around the perimeter of the Navy Headquarters.

Toán Nhảy-Dù có bốn phận canh gác kho đạn Thành Tuy-Hạ rời vùng trách nhiệm, sang sông, xin Hải-Quân cho di tản. Hải-Quân yêu cầu toán Nhảy-Dù phối hợp với Quân-Cảnh Hải-Quân lo trật tự phía công trường Mê-Linh, sau đó Hải-Quân sẽ giúp phương tiện cho họ di tản.

The Airborne unit tasked with guarding the Thành Tuy-Hạ ammunition depot left their area of responsibility, crossed the river, and requested evacuation from the Navy. The Navy asked the Airborne unit to coordinate with the Navy Military Police to maintain order around Mê-Linh Square, after which the Navy would provide them with means for evacuation.

Tư-Lệnh Hải-Quân, Phó-Đô-Đốc Chung Tấn Cang, chỉ thị tất cả sĩ quan cao cấp: Đến 7 giờ tối, nếu không có biến chuyển nào thay đổi cuộc diện, Hải-Quân sẽ ra đi.

Vice Admiral Chung Tan Cang, Chief of Naval Operations, instructed all senior officers: By 7 p.m., if there are no developments that change the situation, the Navy will depart.

5 giờ chiều 29 tháng 4, Tổng Thống Dương Văn Minh gọi Phó-Đô-Đốc Chung Tấn Cang. Phó-Đô-Đốc Cang hỏi Tổng Thống Minh cần gì, Ông sẽ đến. Nhưng Tổng Thống Minh bảo thôi, đưa Phó-Đô-Đốc Diệp Quang Thủy đến cũng được.

5 p.m. on April 29, 1975, President Duong Van Minh called Vice Admiral Chung Tan Cang. Vice Admiral Cang asked what President Minh needed, and said he would come. But President Minh said it was fine to send Commodore Diệp Quang Thủy instead.

Phó Đề-Đốc Diệp-Quang-Thủy (1932-2013),
Tham-Mưu-Trưởng Hải-Quân, Hải Quân Việt
Nam Cộng Hòa
{<http://members.tripod.com/~nguyentin/thuy.jpg>}

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang
Khóa 3 (7/1953 – 01/1954), Đệ Nhất Song
Nam

Tại tư dinh, Tổng Thống Minh tỏ ra rất hài lòng về sự đóng góp lớn lao của Hải-Quân trong những cuộc triệt thoái dọc duyên hải. Tổng Thống Minh cũng hết lời khen ngợi tinh thần kỷ luật cao của Hải-Quân. Sau đó, Tổng Thống Minh nói qua về tình hình nghiêm trọng hiện tại và khuyên Phó-Đề-Đốc Thủy nên đưa Hải-Quân rút trong đêm, trước khi Việt-Cộng đủ thì giờ bẻ sông Lòng Tào. Phó-Đề-Đốc Thủy đề nghị Tổng Thống Minh đi luôn, nhưng Tổng Thống Minh từ chối – như đã từ chối lời đề nghị của của Tướng Charlie Timmes lúc sáng. Tổng Thống Minh bảo: “*Thôi, tình thế này moa không đi được! Đòi người có chết cũng chỉ chết một lần thôi!*” Sau đó, Tổng Thống cuối cùng của chính thể V.N.C.H.,

Commodore Diep Quang Thuy (1932-2013),
Chief of Staff, Republic of Vietnam Navy
{<http://members.tripod.com/~nguyentin/thuy.jpg>}

Nha Trang Naval Training Center Class 3
(7/1953 – 01/1954), First Gemini

At the presidential palace, President Minh expressed great satisfaction with the Navy's significant contributions to the coastal evacuation operations. President Minh also highly praised the Navy's strong sense of discipline. Subsequently, President Minh briefly discussed the current critical situation and advised Commodore Thủy to withdraw the Navy during the night before the Viet Cong had enough time to seal off the Lòng Tào River. Commodore Thủy suggested that President Minh leave as well, but President Minh refused—just as he had declined a similar suggestion from General Charlie Timmes earlier that morning. President Minh said, “*No, in this situation, I cannot leave! In*

Tướng Dương Văn Minh, nhờ Phó-Đề-Đốc
Diệp Quang Thủy đưa Tướng Nguyễn Thanh
Hoàng, Đại Tá Nguyễn Hồng Đài – rể của
Tổng Thống Minh – và Tướng Mai Hữu Xuân
theo Hải-Quân ra đi.

life, a person only dies once!" Afterward, the
last President of the Republic of Vietnam,
General Dương Văn Minh, asked Commodore
Diệp Quang Thủy to escort General Nguyễn
Thanh Hoàng, Colonel Nguyễn Hồng Đài -
President Minh's son-in-law - and General Mai
Hữu Xuân to safety with the Navy.

Thiếu Tướng Charles J. Timmes (1907-199),
Lục Quân Hoa Kỳ
{https://en.wikipedia.org/wiki/Charles_J._Timmes}

Major General Charles J. Timmes (1907-
1990), United States Army
{https://en.wikipedia.org/wiki/Charles_J._Timmes}

Đại Tá Nguyễn Hồng Đài (1951-2018)
{https://nguyentin.tripod.com/dt_nguyenhongdai.htm}

Colonel Nguyễn Hồng Đài (1951-2018),
Republic of Vietnam Army
{https://nguyentin.tripod.com/dt_nguyenhongdai.htm}

Lieutenant General Mai Hữu Xuân, Republic
of Vietnam Army

<p>Trung Tướng Mai Hữu Xuân {https://en.wikipedia.org/wiki/Mai_H%E1%BB%AFu_Xu%C3%A2n}</p>	<p>{https://en.wikipedia.org/wiki/Mai_H%E1%BB%AFu_Xu%C3%A2n}</p>
<p>Sau khi từ giả Tổng Thống Minh, đi chưa đến chỗ chiếc Jeep đậu, Phó-Đề-Đốc Thủy đã thấy hai vị Tướng và một vị Đại-Tá ngồi sẵn trên băng sau chiếc Jeep của Ông rồi!</p>	<p>After bidding farewell to President Minh, before even reaching his parked Jeep, Commodore Thủy saw two Generals and one Colonel already seated in the back of his Jeep!</p>
<p>Lúc này, tại Căn-Cứ Hải-Quân Cát-Lái, Trung-Tá Trịnh Hòa Hiệp triệu tập phiên họp khẩn cấp. Vào lúc 6 giờ chiều, buổi họp vừa tan thì Việt-Cộng pháo ngay vào Căn-Cứ Hải-Quân, đúng như tin họ đã loan!</p>	<p>At this moment, at the Cát Lái Naval Base, Navy Commander Trịnh Hòa Hiệp convened an emergency meeting. At 6 p.m., just as the meeting ended, the Viet Cong shelled the Naval Base, exactly as they had announced!</p>
 <p>Cát Lái, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://www.flickr.com/photos/97930879@N02/32388822326/in/photostream/}</p>	 <p>Cát Lái Naval Base, Republic of Vietnam Navy {https://www.flickr.com/photos/97930879@N02/32388822326/in/photostream/}</p>
<p>Trên hệ thống truyền tin, Trung-Tá Hiệp điều động những LCU Trục Vớt đưa gia đình binh sĩ về Nhà-Bè, hướng ra biển. Chiếc LCU dành riêng cho Ông và toán Hải-Kích chiến đấu đậu ngay bồn dầu, suýt trúng đạn. Trung-Tá Hiệp ra lệnh chặt giây, tách bến.</p>	<p>Over the communication system, Navy Commander Hiệp directed the LCU salvage vessels to transport soldiers' families to Nhà Bè, heading toward the sea. The LCU reserved for him and the combat Sea Commandos was docked right at the oil tank, narrowly avoiding enemy fire. Navy Commander Hiệp ordered the ropes to be cut, detaching from the dock.</p>
<p>Trong cảnh hỗn loạn như vậy Giang-Đoàn 91 Trục-Lôi vẫn bình thản chạy qua, chạy lại giữa sông, phản pháo dữ dội.</p>	<p>Amid such chaotic conditions, Minesweeper Riverine Group 91 remained calm, cruising back and forth across the river, fiercely returning fire.</p>
<p>Tại đường Cường-Đề, từng thác người tuôn vào Hải-Quân Công-Xưởng. Trưởng Khôi An-Ninh Hải-Quân, Đại-Tá Chiến-Binh Nguyễn Văn Tấn, đứng nhìn mọi người chạy loạn bằng đôi mắt lạnh lùng từ sau cánh cổng sắt của Hải-Quân Công-Xưởng.</p>	<p>At Cường Đề Street, waves of people poured into the Saigon Naval Shipyard. The Head of Naval Security, Navy Captain Nguyễn Văn Tấn, stood watching the chaotic crowd with cold eyes from behind the iron gate of the Naval Shipyard.</p>

Tại bến Bạch-Đằng, cầu B, ba chiến hạm đậu sát nhau, theo thứ tự, từ trong ra ngoài: HQ 1, HQ 3 và HQ 2.

At Bach Dang Wharf, Pier B, three warships were docked close together, in the following order from innermost to outermost: HQ 1, HQ 3, and HQ 2.

HQ Trần-Quang-Khải {Tuần Dương Hạm 2},
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/>}

HQ Trần-Quang-Khải {High Endurance
Cutter (WHEC) 2}, Republic of Vietnam Navy
{<https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/>}

HQ Trần-Nhật-Duật {Tuần Dương Hạm 3},
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/>}

HQ Trần-Nhật-Duật {High Endurance Cutter
(WHEC) 3}, Republic of Vietnam Navy
{<https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/>}

Vì đậu ngoài cùng, HQ 2 là chiến hạm đầu tiên
tách bến, chỉ với một nửa số nhân viên cơ hữu.
Phó-Đề-Đốc Nguyễn Hữu Chí, Phụ-Tá Tư-
Lệnh Hải-Quân Hành-Quân Lưu-Động-Biển,
có mặt trên HQ 2.

As it was docked on the outermost side, HQ 2
was the first warship to depart from the pier,
with only half of its regular crew. Commodore
Nguyễn Hữu Chí, Deputy Chief of Naval
Operations for Mobile Sea Operations, was
present at HQ 2.

Phó-Đề-Đốc Nguyễn Hữu Chí (1931-1988),
Phụ-Tá Tư-Lệnh Hải-Quân Hành-Quân Lưu-
Động-Biển, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://bienxua.wordpress.com/2016/05/01/p-ho-de-doc-nguyen-huu-chi-ke-ve-cuoc-hai-trinh-cuoi/>}

Commodore Nguyen Huu Chi (1931-1988),
Deputy Chief of Naval Operations for Mobile
Sea Operations, Republic of Vietnam Navy
{<https://bienxua.wordpress.com/2016/05/01/p-ho-de-doc-nguyen-huu-chi-ke-ve-cuoc-hai-trinh-cuoi/>}

Sau 7 giờ, chiến hạm đầy người và thấy tình hình không thay đổi, Phó-Đề-Đốc Đinh Mạnh Hùng, Phụ-Tá Tư-Lệnh Hải-Quân hành-quân Lưu-Động-Sông, ra lệnh HQ 3 tách bến. Lúc này trên HQ 3 còn có Phó-Đề-Đốc Hoàng Cơ Minh, cựu Tư-Lệnh Vùng II Duyên-Hải.

After 7 p.m., with the warship filled with people and no change in the situation, Commodore Đinh Mạnh Hùng, Deputy Chief of Naval Operations for Mobile Riverine Operations, ordered HQ 3 to depart from the pier. At this time, Commodore Hoàng Cơ Minh, former Commander of Coastal Zone II, was also on board HQ 3.

Phó Đề Đốc Hoàng Cơ Minh (1935-1987, Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 5 “7/1954 - 5/1955”, Đệ Nhất Hải Sư), Tư Lệnh Hải Quân/Vùng II Duyên Hải, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa

Commodore Hoàng Cơ Minh (1935-1987, Nha Trang Naval Training Center Class 5 “7/1954 - 5/1955”, First Leo), Commander, Coastal Zone II, Republic of Vietnam Navy

<p>{Hải Sử Tuyển Tập, trang 492, a Republic of Vietnam Navy publication (2004)}</p> <p>https://www.vnnavydallas.com/tailieu/2021/Hai Su Tuyen Tap.pdf</p>	<p>{Naval History Anthology, page 492, a Republic of Vietnam Navy publication (2004)}</p> <p>https://www.vnnavydallas.com/tailieu/2021/Hai Su Tuyen Tap.pdf</p>
 <p><i>Các SQHQ khoá 5 mặc quân-phục đại-lễ tại Kỳ-Dài TTHLHQ/NT, Một Sĩ-Quan mặc tiểu-lễ sọc đứng giữa.</i></p> <p>{Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 506, a Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>	 <p><i>Các SQHQ khoá 5 mặc quân-phục đại-lễ tại Kỳ-Dài TTHLHQ/NT, Một Sĩ-Quan mặc tiểu-lễ sọc đứng giữa.</i></p> <p>The Naval Officer Cadets of Class 5 (7/1954 – 5/1955), First Leo, wear their full ceremonial naval uniforms at the flagpole of the Nha Trang Naval Training Center, Republic of Vietnam Navy. A Naval Officer Cadet in a striped semi-ceremonial dress uniform stands in the middle</p> <p>{Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, page 506, a Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Theo lịch trình di tản, HQ 1 được chọn làm Soái Hạm, với cờ Tư-Lệnh trên kỳ đài, để đón Phó-Đô-Đốc Chung Tấn Cang và Phó-Đề-Đốc Diệp Quang Thủy. Nhưng dân chúng tràn lên quá đông, gia đình Phó-Đô-Đốc Cang và gia đình Phó-Đề-Đốc Thủy không thể nhập hạm được.</p>	<p>According to the evacuation schedule, HQ 1 was designated as the Flagship, with the Chief of Naval Operations' flag on its mast, to receive Vice Admiral Chung Tấn Cang and Commodore Diệp Quang Thủy. However, due to the overwhelming influx of civilians, the families of Vice Admiral Cang and Commodore Thủy were unable to board the warship.</p>
<p>Lúc này trên HQ 1 có cựu Tư-Lệnh Hải-Quân, Đề-Đốc Lâm Ngươn Tánh và cựu Chi-Huy-Trưởng Trung-Tâm Huấn-Luyện Hải-Quân Nha-Trang, Phó-Đề-Đốc Nguyễn Thanh Châu. Nhưng lại vắng mặt Hạm-Trưởng, Hải-Quân Trung-Tá Nguyễn Địch Hùng.</p>	<p>At this moment on HQ 1, there were the former Chief of Naval Operations, Rear Admiral Lâm Ngươn Tánh, and the former Superintendent of the Nha Trang Naval Training Center, Commodore Nguyễn Thanh Châu. However, the Commanding Officer, Navy Commander Nguyễn Địch Hùng, was absent.</p>

	
<p>Đề-Đốc Lâm Nguon Tánh (1928-2018), Cựu Tư Lệnh Hải Quân, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa</p> <p>Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 1 (7/1952 – 10/1952), Đệ Nhất Dương Cừ,</p> <p>{https://www.truclamientu.info/vietnamsea/hq-dd-lam-nguon-tanh.html}</p>	<p>Rear Admiral Lam Nguon Tinh (1928-2018), Former Chief of Naval Operations, Republic of Vietnam Navy</p> <p>Nha Trang Naval Training Center Class 1 (7/1952 – 10/1952), First Aries</p> <p>{https://www.truclamientu.info/vietnamsea/hq-dd-lam-nguon-tanh.html}</p>

	
<p>Phó Đề Đốc Nguyễn Thanh Châu (1933-2017), Chỉ-Huy-Trưởng Trung-Tâm Huấn-Luyện Hải-Quân Nha-Trang, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa</p> <p>Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 3 (7/1953 – 01/1954), Đề Nhất Song Nam</p> <p>{https://vi.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_Thanh_Ch%C3%A2u}</p>	<p>Commodore Nguyễn Thanh Châu (1933-2017), Superintendent of the Nha Trang Naval Training Center, Republic of Vietnam Navy</p> <p>Nha Trang Naval Training Center Class 3 (7/1953 – 01/1954), First Gemini</p> <p>{https://vi.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_Thanh_Ch%C3%A2u}</p>
<p>Xuất thân khóa 4 Brest, Trung-Tá Hùng có nhiều đức tính mà ít sĩ quan cao nào áp dụng để chỉ huy. Chính một trong những đức tính ấy đã khiến Ông vắng mặt vào giờ phút chót.</p>	<p>A graduate of École Navale Class 4 (9/1955 – 6/1957), Brest, France, Navy Commander Hùng possessed many virtues that few senior officers applied in their command. It was one of those virtues that led to his absence at the final moment.</p>
<p>Nguyên nhân sự vắng mặt của Hạm-Trưởng Hùng là, ngày 29 tháng 4, Hạm-Trưởng Hùng tuyên bố trước tất cả nhân viên HQ 1: Nhân viên nào có cấp bậc thấp nhất trên chiến hạm sẽ là người đầu tiên đưa gia đình lên chiến hạm. Người nào mang cấp bậc cao nhất trên chiến hạm sẽ đem gia đình lên chiến hạm sau cùng. Vì lẽ đó, trong khi những chiến hạm khác đã tuần tự tách bến mà Hạm-Trưởng HQ 1 đi đón gia đình vẫn chưa trở lại được!</p>	<p>The reason for Navy Commander Hùng's absence was that on April 29, Commanding Officer Hùng announced to all personnel of HQ 1: The crew member with the lowest rank on the warship would be the first to bring their family aboard. The person with the highest rank on the warship would bring their family aboard last. For this reason, while other warships had already departed one by one, the Commanding Officer of HQ 1, who had gone to retrieve his family, had not yet returned!</p>

<p>Vì không biết Đề-Đốc Lâm Nguơn Tánh có mặt trong số người lúc nhúc trên sàn chiến hạm, và cũng vì Hạm-Phó HQ 1 không phải là một sĩ quan Hải-Quân nguyên thủy, Phó-Đề-Đốc Nguyễn Thanh Châu lấy quyền sĩ quan thâm niên hiện diện, ra lệnh HQ 1 tách bến.</p>	<p>Unaware that Rear Admiral Lâm Nguơn Tánh was among the crowd of people packed on the warship's deck, and since the Executive Officer of HQ 1 was not an original Navy officer, Commodore Nguyễn Thanh Châu, as the senior-ranking officer present, exercised his authority and ordered HQ 1 to depart from the dock.</p>
<p>Trong khi đó, tại cầu A, Phó-Đô-Đốc Cang cùng gia đình và Phó-Đề-Đốc Thủy cùng gia đình – sau khi không thể lên được HQ 1, cả hai Ông và gia đình phải sang HQ 601 – thì bị kẹt trên cầu tàu; vì Hạm-Trưởng HQ 601, Hải-Quân Đại-Úy Trần Văn Chánh, không cho lên tàu.</p>	<p>Meanwhile, at Pier A, Vice Admiral Cang and his family, along with Commodore Thủy and his family - after failing to board HQ 1 - were stuck on the dock because the Commanding Officer of HQ 601, Navy Lieutenant Trần Văn Chánh, did not allow them to board the ship.</p>
	
<p>HQ Tiên Mới {Tuần Duyên Hạm 601}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://history-classics.de/?page_id=2989}</p>	<p>HQ Tien Moi {Patrol Gunboat, Motor (PGM) 601}, Republic of Vietnam Navy {https://history-classics.de/?page_id=2989}</p>
<p>Một lúc sau, nhận diện được hai vị sĩ quan cao cấp Hải-Quân, Đại-Úy Chánh cho Phó-Đô-Đốc Cang và gia đình cùng Phó-Đề-Đốc Thủy và gia đình nhập hạm.</p>	<p>A short while later, after recognizing the two senior Navy officers, Navy Lieutenant Chánh allowed Vice Admiral Cang and his family, along with Commodore Thủy and his family, to board the ship.</p>
<p>Tối 29 tháng 4, lúc 10 giờ, HQ 11 không thể rời bến, vì HQ 504 đậu bên ngoài không chịu đi. Tuy hệ thống chỉ huy đã tan rã, nhưng quanh đài chỉ huy của HQ 504 lính gác cẩn mật, không ai tiếp xúc được với Hạm-Trưởng – một sĩ quan từ Trường Võ-Bị Quốc-Gia Đà-Lạt nhập học và tốt nghiệp khóa 11 sĩ quan Hải-Quân Nha-Trang. Cuối cùng, một sự giàn xếp êm đẹp với thủy thủ đoàn của HQ 504 và chính những thủy thủ này tháo giây, giúp HQ 11 vận chuyển.</p>	<p>On the night of April 29, at 10 p.m., HQ 11 could not leave the dock because HQ 504, moored outside, refused to move. Although the command structure had collapsed, the command bridge of HQ 504 was heavily guarded, and no one could make contact with the Commanding Officer, a graduate of the Nha Trang Naval Training Center Class 11, who had previously attended the Đà Lạt National Military Academy. In the end, a peaceful arrangement was made with the crew of HQ 504, and it was these very sailors who</p>

	untied the mooring lines, allowing HQ 11 to get underway.
	
HQ Qui Nhon {Dương Vận Hạm 504}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}	HQ Qui Nhon {Landing Ship Tank (LST) 504}, Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}
Vừa khi đó, Hải-Quân Đại-Tá Trịnh Xuân Phong lái xe Jeep xuống bến tàu, tự xưng là Tư-Lệnh Hạm-Đội, ra lệnh tất cả chiến hạm ở lại!	At that moment, Navy Captain Trịnh Xuân Phong drove a Jeep to the dock, declaring himself the Fleet Forces Commander, and ordered all warships to stay!
Từ HQ 11, Hải-Quân Đại-Tá Đỗ Kiềm khuyến cáo Đại-Tá Phong nên rút lui trước khi những điều đáng tiếc có thể xảy ra. Đại-Tá Phong lặng lẽ lên xe, lái đi.	From HQ 11, Navy Captain Đỗ Kiềm advised Navy Captain Phong to withdraw before any unfortunate incidents could occur. Navy Captain Phong quietly got into his Jeep and drove away.
Đại-Tá Kiềm sử dụng đài-chỉ-huy HQ 11 như một trung tâm hành quân lưu động để điều động tất cả chiến hạm.	Navy Captain Kiềm used the command bridge of HQ 11 as a mobile operations center to direct all the warships.
11 giờ đêm, giữa lúc kho xăng Nhà-Bè trúng đại bác, nổ tung, gây một đám cháy ngất trời thì trên hệ thống truyền tin của hầu hết chiến hạm người ta nghe tiếng Hải-Quân Đại-Tá Trần Bình Phú, Tham-Mưu-Phó nhân viên, từ trung tâm truyền tin Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân, tự xưng là Tham-Mưu-Phó Hành-Quân Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân, ra lệnh cho tất cả chiến hạm không di chuyển, chờ lệnh!	At 11 p.m., just as the Nhà Bè fuel depot was hit by artillery and exploded, causing a massive fire that lit up the sky, the voice of Navy Captain Trần Bình Phú, Deputy Chief of Staff for Personnel, was heard over the communication system of nearly all the warships. Broadcasting from the Republic of Vietnam Navy's communications center, he identified himself as the Deputy Chief of Staff for Operations and ordered all warships to remain in place and await further instructions.
Đại-Tá Kiềm bảo Đại-Tá Phú im đi và Đại-Tá Kiềm ra lệnh đoàn tàu tiếp tục di chuyển theo kế hoạch đã định và không nhận lệnh bất cứ từ ai khác.	Navy Captain Kiềm told Navy Captain Phú to be quiet and ordered the fleet to continue moving according to the established plan, accepting no orders from anyone else.

<p>Trong khi kho xăng Nhà-Bè trúng đạn và phụt cháy, Chỉ-Huy-Trưởng căn cứ Hải-Quân Nhà-Bè, Đại-Tá Cơ-Khí Lê Kim Sa họp tất cả sĩ quan; nhưng đến quá nửa đêm vẫn không quyết định được gì cả.</p>	<p>While the Nhà Bè fuel depot was hit and burst into flames, the Commander of the Nhà Bè Naval Base, Engineer Captain Lê Kim Sa, gathered all the officers, but even past midnight, no decisions had been made.</p>
<p>Tiếp đến, Trưởng Khối An-Ninh Hải-Quân, Đại-Tá Chiến-Binh Nguyễn Văn Tấn, lên máy vô tuyến, tự nhận là Tư-Lệnh Hải-Quân, ra lệnh tất cả chiến hạm ở lại.</p>	<p>Subsequently, the Chief of Naval Security, Navy Captain Nguyễn Văn Tấn, took to the radio, identifying himself as the Chief of Naval Operations, and ordered all warships to stay put.</p>
<p>Đại-Tá Đỗ Kiềm lại lên tiếng cản ngăn Đại-Tá Phú. Nhưng điều tai hại là Đại-Tá Phú và Đại-Tá Tấn xử dụng máy của trung-tâm truyền tin Hải-Quân, có lân sóng mạnh, những đài xa như Poulo Obi hoặc Phú-Quốc nghe được; trong khi Đại-Tá Kiềm dùng máy của HQ 11 yếu hơn, vì vậy, chỉ những chiến hạm gần mới nhận được lệnh của Đại-Tá Kiềm. Đại-Tá Kiềm cũng liên lạc được với nhiều đơn vị sông và hẹn gặp nhau tại Côn-Son.</p>	<p>Navy Captain Đỗ Kiềm spoke out again to oppose Navy Captain Phú. However, the problem was that Navy Captains Phú and Tấn were using the Republic of Vietnam Navy's Communication Center's transmitter, which had a strong signal that could be received by distant locations like Poulo Obi or Phú Quốc. Meanwhile, Navy Captain Kiềm was using the weaker transmitter on HQ 11, so only nearby warships could receive his orders. Navy Captain Kiềm also managed to contact several river units and arranged to meet them at Côn Son.</p>
<div data-bbox="207 1073 794 1665" data-label="Image"> </div> <p>Poulo Obi và Poulo Dama, Việt Nam Cộng Hòa {http://www.usssavage.org/FaussePouloObiIsland.html}</p> <p>Hạm-Đội làm lui tiến và vô số chiến đình, giang đình chạy hai bên. Nhiều loạt súng của</p>	<div data-bbox="823 1073 1409 1665" data-label="Image"> </div> <p>Poulo Obi and Poulo Dama, Republic of Vietnam {http://www.usssavage.org/FaussePouloObiIsland.html}</p> <p>The fleet moved forward silently, with numerous patrol boats and riverine craft</p>

<p>nhieu nhóm quân nhân cầm phẫn từ trên bờ bắn lên tàu. Sau khi tắt hết đèn để khỏi lộ mục tiêu, tất cả chiến hạm được chỉ thị phải vớt đồng bào và quân bạn trên các ghe thuyền. Chiến đình và giang đình được khuyến khích cố chạy ra đến biển, sẽ được tiếp cứu sau.</p>	<p>flanking both sides. Several bursts of gunfire from angry groups of soldiers on the shore were aimed at the ships. After turning off all lights to avoid becoming targets, all warships were instructed to pick up civilians and friendly forces from the small boats. The patrol boats and riverine craft were encouraged to try to reach the open sea, where they would be rescued later.</p>
<p>Những chiến hạm ngoài khơi Vũng-Tàu được lệnh tập hợp tại Côn-Sơn, chờ Hạm-Đội ra. Nhưng HQ 505 lại tách rời, chạy ra đảo Poulo Dama, mang theo hơn 2.000 người và hai trực thăng.</p>	<p>The warships off the coast of Vũng Tàu were ordered to assemble at Côn Sơn to await the fleet's arrival. However, HQ 505 broke away and headed toward Poulo Dama Island, carrying over 2,000 people and two helicopters.</p>
	
<p>HQ Nha-Trang (Dương Vận Hạm 505), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://www.usni.org/magazines/naval-history-magazine/2021/august/greatest-humanitarian-mission}</p>	<p>HQ Nha-Trang {Landing Ship Tank (LST) 505}, Republic of Vietnam Navy {https://www.usni.org/magazines/naval-history-magazine/2021/august/greatest-humanitarian-mission}</p>
<p>Thấy HQ 505 tách rời và không liên lạc vô tuyến với những chiến hạm khác, nhiều sĩ quan và đoàn viên nghi ngờ Hạm-Trưởng. Tất cả âm thầm đặt kế hoạch đối phó trong trường hợp Hạm-Trưởng quay tàu về. Trong khi đó, một nhóm khác lại muốn đem chiến hạm về lại Saigon. Tình hình nội bộ rất căng thẳng.</p>	<p>Seeing that HQ 505 had broken away and was not communicating via radio with the other warships, many officers and crew members of HQ 505 grew suspicious of the Commanding Officer. They quietly devised a contingency plan to counter any attempt by the Commanding Officer to turn the ship back. Meanwhile, another group wanted to take the warship back to Saigon. The internal situation was agitated.</p>
<p>Lúc này, trên tần số truyền tin, không biết “phe” nào đã gọi đích danh nhiều Hạm-Trưởng, bảo đừng đi, hãy ở lại với chính phủ mới để được trọng vọng!</p>	<p>At this moment, over the communication frequency, an unknown “faction” called out several ship Commanding Officers by name, urging them not to leave and to stay with the new government, promising they would be highly respected.</p>

<p>Từ HQ 3, Phó-Đề-Đốc Đinh Mạnh Hùng bắt được liên lạc vô tuyến với Phó-Đô-Đốc Chung Tấn Cang và Phó-Đề-Đốc Diệp Quang Thủy từ HQ 601 của Đại-Úy Trần Văn Chánh. Đại-Úy Chánh được chỉ thị đưa Phó-Đô-Đốc Cang và Phó-Đề-Đốc Thủy sang HQ 3.</p>	<p>From HQ 3, Commodore Đinh Mạnh Hùng established radio contact with Vice Admiral Chung Tấn Cang and Commodore Diệp Quang Thủy from HQ 601, commanded by Navy Lieutenant Trần Văn Chánh. Navy Lieutenant Chánh was instructed to transfer Vice Admiral Cang and Commodore Thủy to HQ 3.</p>
<p>Từ giây phút đó, HQ 3 trở thành Soái-Hạm. Phó-Đề-Đốc Hùng phụ tá Phó-Đô-Đốc Cang chỉ huy Hạm-Đội. Hạm-Đội Việt-Nam được chia thành nhiều nhóm nhỏ; mỗi nhóm do một sĩ quan thâm niên hiện diện chỉ huy.</p>	<p>From that moment, HQ 3 became the flagship. Commodore Hùng assisted Vice Admiral Cang in commanding the fleet. The South Vietnamese fleet was divided into several small groups, each led by the most senior officer present.</p>
<p>Trên đường ra biển, vì một máy bắt khiển dụng, HQ 1 lủi vào bờ, mắc cạn! HQ 1 kêu cứu trên tất cả tần số truyền tin nhưng không một chiến hạm nào trả lời! Khi được báo cáo có hai vị Tướng Bộ-Binh và cựu Tư-Lệnh Lâm Ngươn Tánh trên chiến hạm, Phó-Đề-Đốc Châu mời Đề-Đốc Tánh lên đài chỉ huy và nhờ Đề-Đốc Tánh cố đem chiến hạm ra. Tất cả cơ khí viên được huy động xuống hầm máy để sửa chữa.</p>	<p>On the way out to sea, due to one engine becoming inoperable, HQ 1 veered toward shore and ran aground! HQ 1 sent distress calls on all communication frequencies, but not a single warship responded! When it was reported that two Army Generals and former Chief of Naval Operations Rear Admiral Lâm Ngươn Tánh were on board, Commodore Châu invited Rear Admiral Tánh to the command bridge and asked him to try to get the warship underway. All mechanics were mobilized to the engine room to make repairs.</p>
<p>Vừa khi đó HQ 801 trở tới. Hạm-Trưởng HQ 801, Hải-Quân Trung-Tá Nguyễn Phú Bá, cho chiến hạm vào kéo HQ 1. Sau đó, Phó-Đề-Đốc Châu rời HQ 1, sang HQ 801.</p>	<p>Just then, HQ 801 arrived. The Commanding Officer of HQ 801, Navy Commander Nguyễn Phú Bá, maneuvered the warship to tow HQ 1. Afterward, Commodore Châu left HQ 1 and boarded HQ 801.</p>
<div data-bbox="207 1331 792 1570" data-label="Image"> </div> <p>HQ Cần-Thơ (Yểm-Trợ-Hạm 801), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>	<div data-bbox="831 1331 1416 1570" data-label="Image"> </div> <p>HQ Cần-Thơ {Auxiliary General Purpose (AGP) 801}, Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Bằng vào nỗ lực vượt bậc của các cơ khí viên và sự trợ lực hữu hiệu của HQ 801, HQ 1 được kéo ra. Sau đó, HQ 1 vừa chạy, các cơ khí viên</p>	<p>Through the extraordinary efforts of the mechanics and the effective assistance of HQ 801, HQ 1 was successfully towed free.</p>

vừa sửa chữa. Khi ra đến biển, hai máy của HQ 1 đều tốt cả.	Afterward, as HQ 1 moved forward, the mechanics continued their repairs. By the time it reached the open sea, both engines of HQ 1 were fully operational.
Khuya 29 tháng 4, nhận thấy thời gian ấn định cho Mỹ triệt thoái khỏi Việt-Nam vừa đủ, Tướng Việt-Cộng Văn Tiến Dũng xin chỉ thị Hà-Nội để tấn công Saigon.	Late on April 29, realizing that the deadline for the American withdrawal from Vietnam had just elapsed, Viet Cong General Văn Tiến Dũng requested instructions from Hanoi to launch an attack on Saigon.
Ngay sau khi thỉnh cầu được chấp thuận, Tướng Văn Tiến Dũng ra lệnh những đơn vị Pháo-Binh ngưng pháo kích vào thủ đô để Sư-Đoàn 324 Bắc quân tiến vào!	Immediately after his request was approved, General Văn Tiến Dũng ordered the artillery units to cease shelling Saigon to allow the 324th Division of the North Vietnamese Army to advance!
Trong khi Sư-Đoàn 324 Bắc quân tiến vào Saigon thì ngoài biển khơi, nhiều Hạm-Trưởng nghe tiếng Phó-Đề-Đốc Hoàng Cơ Minh, Hải-Quân Đại-Tá Nguyễn Xuân Sơn – từ HQ 3 – và Phó-Đề-Đốc Nguyễn Thanh Châu – từ HQ 801 – điều động trên máy vô tuyến. Càng về sáng thì chỉ còn một mình Phó-Đề-Đốc Hoàng Cơ Minh chỉ huy Hạm-Đội.	As the 324th Division of the North Vietnamese Army advanced into Saigon, out at sea, many ship Commanding Officers heard the voices of Commodore Hoàng Cơ Minh, Navy Captain Nguyễn Xuân Sơn - from HQ 3 - and Commodore Nguyễn Thanh Châu - from HQ 801 - coordinating over the radio. As morning approached, only Commodore Hoàng Cơ Minh remained in command of the fleet.
30 tháng 4, khoảng 3 giờ sáng, cựu Tư-Lệnh Hải-Quân Vùng III Sông Ngòi, Hải-Quân Đại-Tá Trịnh Quang Xuân, từ một PBR, lên HQ 502.	On April 30, around 3 a.m., former Commander, Riverine Zone III, Navy Captain Trịnh Quang Xuân, boarded HQ 502 from a PBR.
	
HQ Thị-Nại (Đương-Vận-Hạm 502), Hải-Quân Việt Nam Cộng Hòa { https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/ }	HQ Thị-Nại {Landing Ship Tank (LST) 502}, Republic of Vietnam Navy { https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/ }
Lúc này HQ 406 chỉ còn chạy được một máy. Sau khi ra đến Vũng-Tàu, HQ 406 phải cập vào HQ 800, sót người sang. Sau đó, Phó-Đề-Đốc Minh ra lệnh tháo ống cho HQ 406 chìm.	At this point, HQ 406 could only operate with one engine. After reaching Vũng Tàu, HQ 406 had to dock alongside HQ 800 to transfer people. Afterwards, Commodore Minh

	ordered the scuttling of HQ 406 by opening its valves.
Nhiều ghe thuyền và tàu nhỏ vây quanh mấy chiến hạm Hoa-Kỳ, nhưng không ai được lên tàu.	Many small boats and vessels surrounded the U.S. warships, but no one was allowed to board.
5 giờ 30 sáng, Lữ-Đoàn Thiết-Kỵ 203 Việt-Cộng tiến vào Tân-Cảng, tìm đường về thủ đô.	At 5:30 a.m., the Viet Cong's 203rd Armored Brigade advanced into Tân Cảng, seeking a route to Saigon.
Tổng Thống Dương Văn Minh phái Tổng Trưởng Thông-Tin Lý Quý Chung đến Camp David nhiều lần để tìm hiểu những yêu sách của phái bộ Việt-Cộng. Tổng Thống Minh cũng liên lạc với Thượng-Tọa Thích Trí Quang, nhưng Thượng-Tọa cũng tỏ vẻ bi quan, không thể giúp Tổng Thống Minh.	President Dương Văn Minh sent Minister of Information Lý Quý Chung to Camp David multiple times to investigate the demands of the Viet Cong delegation. President Minh also contacted Venerable Thích Trí Quang, but the monk expressed pessimism and was unable to assist President Minh.
	
Tổng Trưởng Thông-Tin Lý Quý Chung (1940-2005), Việt Nam Cộng Hòa { https://vi.wikipedia.org/wiki/L%C3%BD_Qu%C3%AD_Chung }	Ly Quy Chung (1940-2005), Minister of Information, Republic of Vietnam { https://vi.wikipedia.org/wiki/L%C3%BD_Qu%C3%AD_Chung }

	
<p>Thượng-Tọa Thích Trí Quang (1923-2019) https://en.wikipedia.org/wiki/Th%C3%ADCh_Tr%C3%ADQuang</p>	<p>Venerable Thich Tri Quang (1923-2019) https://en.wikipedia.org/wiki/Th%C3%ADCh_Tr%C3%ADQuang</p>
<p>Ông Lý Quý Chung trình với Tổng Thống Minh rằng Việt-Cộng buộc phải đầu hàng để tránh đổ máu. Cả ông Chung và Thượng-Tọa Thích Trí Quang đều khuyên Tổng Thống Minh nên đầu hàng.</p>	<p>Mr. Lý Quý Chung reported to President Minh that the Viet Cong demanded a surrender to avoid bloodshed. Both Mr. Chung and Venerable Thich Tri Quang advised President Minh to surrender.</p>
<p>Đây không phải là lần đầu tiên Tổng Thống Dương Văn Minh nghe nói đến giải pháp đầu hàng. Trong mấy ngày qua, Pierre Prochand, một nhân viên tin cậy của Đại-Sứ Pháp, và ngay cả Đại-Sứ Pháp, Mérillon, cũng đã cố thuyết phục Tổng Thống Minh nên chấp nhận điều kiện của Việt-Cộng!</p>	<p>This was not the first time President Dương Văn Minh had heard about the option of surrender. Over the past few days, Pierre Prochand, a trusted aide of the French Ambassador, and even the French Ambassador himself, Mérillon, had tried to persuade President Minh to accept the Viet Cong's conditions.</p>

Đại-Sứ Pháp Jean-Marie Mérillon (1926-2013) {https://fr.wikipedia.org/wiki/Jean-Marie_M%C3%A9rillon}

French Ambassador Jean-Marie Mérillon (1926-2013) {https://fr.wikipedia.org/wiki/Jean-Marie_M%C3%A9rillon}

Trong khi tại Saigon, Tổng Thống Minh bị thuyết phục phải đầu hàng thì, ngoài khơi, HQ 17 được chỉ thị ra Phú-Quốc cứu một xà-lan đầy người. Nhưng vì biết tại Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân chẳng còn ai và cũng vì gia đình còn kẹt lại Saigon, Hạm-Trưởng HQ 17 không thi hành lệnh!

While in Saigon, President Minh was persuaded to surrender. Offshore, HQ 17 was ordered to Phú Quốc to rescue a barge full of people. However, knowing that there was no one left at the Republic of Vietnam Navy Headquarters and that his family was still stranded in Saigon, the Commanding Officer of HQ 17 did not carry out the order!

<p>HQ Ngô-Quyền (WHEC 17), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/}</p>	<p>HQ Ngô-Quyền {High Endurance Cutter (WHEC) 17}, Republic of Vietnam Navy {https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/}</p>
<p>HQ 403 không thể đi xa vì thiếu nhớt, được Đại-Úy Xuân và Trung-Úy Tý đem về.</p>	<p>HQ 403 could not travel far due to a lack of oil and was brought back by Navy Lieutenant Xuân and Navy Lieutenant Junior Grade Tý.</p>
	
<p>HQ Ninh-Giang (Hải-Vận-Hạm 403), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://www.history.navy.mil/our-collections/photography/numerical-list-of-images/nhhc-series/nh-series/NH-93000/NH-93785.html}</p>	<p>HQ Ninh-Giang {Landing Ship Medium (LSM) 403}, Republic of Vietnam Navy {https://www.history.navy.mil/our-collections/photography/numerical-list-of-images/nhhc-series/nh-series/NH-93000/NH-93785.html}</p>
<p>HQ 601 được chính Hạm-Trưởng Trần Văn Chánh đem về. Cùng về với HQ 601 còn có Hạm-Trưởng HQ 801.</p>	<p>HQ 601 was brought back by its own Commanding Officer, Trần Văn Chánh. Accompanying HQ 601 was the Commanding Officer of HQ 801.</p>
<p>HQ 502 chạy chậm vì chỉ còn một máy, vừa chạy vừa sửa. Nhiều người tình nguyện đứng xếp hàng từ đài-chỉ-huy xuống hầm lái để chuyển khẩu lệnh.</p>	<p>HQ 502 was moving slowly because only one engine was operational, running while being repaired. Many people volunteered to stand in a line from the command bridge to the engine room to relay verbal commands.</p>
<p>Liên-Đoàn Người Nhái chạy đến Nhà Bè thì dừng, chờ Trung-Tá Trịnh-Hòa-Hiệp. Lúc đó, Chỉ-Huy-Trưởng Người Nhái và toán Hải-Kích Chiến-Đấu lội qua nhiều con lạch và chạy bộ đến Nhà Bè, được một nhân viên đưa một hors-bord vào đón, đưa lên LCU. Từ LCU, Trung-Tá Hiệp điều động toán LCU ra biển. Ra đến biển, toán Người Nhái, tổng cộng khoảng 60 người, một số là học viên khóa 8,</p>	<p>The Frogman Unit reached Nhà Bè and stopped, waiting for Navy Commander Trịnh Hòa Hiệp. At that time, the Frogman Commander and the Sea Commando team waded through several creeks and ran on foot to Nhà Bè, where a staff member brought a hors-bord to pick them up and take them to an LCU. From the LCU, Navy Commander Hiệp directed the LCU team out to sea. Upon</p>

<p>thấy HQ 502 vừa ra tới cửa sông, vội cập vào, xin nhập hạm.</p>	<p>reaching the open sea, the Frogman Unit, totaling about 60 people, including some trainees from Class 8, saw HQ 502 just arriving at the river mouth. They hurriedly approached and requested to board the ship.</p>
 <p>Hors-bord</p>	 <p>Hors-bord</p>
<p>Trong khi HQ 502 ì ạch tiến, bỗng một L-19 bay đến và lượn vòng quanh chiến hạm. Đến vòng thứ ba, L-19 sà thấp hơn, cách mũi tàu khoảng 50 thước và phi công phụ nhảy ra. Lập tức nhiều phao nổi được vất xuống. Biển tương đối êm, nhưng những lượn sóng do HQ 502 tạo nên đã đưa người phi công phụ về phía sau chiến hạm.</p>	<p>As HQ 502 slowly moved forward, an L-19 aircraft suddenly approached and circled the warship. On its third pass, the L-19 descended lower, about 50 meters from the ship's bow, and the co-pilot jumped out. Immediately, several flotation devices were thrown overboard. The sea was relatively calm, but the waves generated by HQ 502 pushed the co-pilot toward the stern of the warship.</p>
 <p>L-19, Không Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://www.flickr.com/photos/roblovesey/6251575884/}</p>	 <p>L-19, Republic of Vietnam Air Force {https://www.flickr.com/photos/roblovesey/6251575884/}</p>
<p>Biết không thể nào ông phi công phụ bơi theo chiến hạm được, Người Nhái Nguyễn Văn Kiệt chụp con dao cá nhân, mang vội đôi chân nhái, vòng vào người một áo phao và mang theo một phao nữa cho nạn nhân, rồi ông Kiệt nhảy xuống biển.</p>	<p>Knowing that the co-pilot could not possibly swim after the warship, Frogman Nguyễn Văn Kiệt grabbed his personal knife, quickly put on a pair of his swim fins, secured a life jacket around himself, and took an extra life vest for the victim. Then, Mr. Kiệt jumped into the sea.</p>

 <p>Biêt-Hải Nguyễn Văn Kiệt</p>	 <p>Sea Commando Nguyen Van Kiet</p>
<p>Sau khi vớt được ông phi công phụ, ông Kiệt cố bơi theo tàu. Nhưng vì nước bị bánh lái tàu đẩy mạnh ra sau khiến ông Kiệt bơi theo rất khó khăn.</p>	<p>After rescuing the co-pilot, Mr. Kiệt tried to swim toward the ship. However, the strong current pushed back by the ship's rudder made it very difficult for him to keep up.</p>
<p>Trong khi ông Kiệt gặp khó khăn trên triển sóng thì trên không trung, chiếc L-19 đảo lại một vòng nữa và phi công nhảy ra. Thân người của ông phi công vừa chạm mặt nước liền bị hất nhẹ lên rồi chìm lìm!</p>	<p>While Mr. Kiệt was struggling in the waves, overhead, the L-19 aircraft circled once more, and the pilot jumped out. As soon as the pilot's body hit the water, he was lightly tossed upward before sinking completely!</p>
<p>Thấy bạn gặp nạn, ông phi công phụ van nài ông Kiệt hãy bỏ ông ấy ra, đến cứu giùm người bạn. Nhưng, ông Kiệt lượng sức mình. Ông Kiệt chưa biết có thể đem được người phi công phụ lên chiến hạm hay không thì làm thế nào ông Kiệt dám vớt ông phi công nữa!</p>	<p>Seeing his friend in danger, the co-pilot pleaded with Mr. Kiệt to let him go and save his friend instead. However, Mr. Kiệt assessed his own strength. Unsure if he could even bring the co-pilot back to the warship, Mr. Kiệt dared not attempt to rescue the pilot as well!</p>
<p>Cuối cùng, HQ 502 quay lại, vớt ông Kiệt và ông phi công phụ trong tiếng reo hò của hơn 3.000 người trên chiến hạm.</p>	<p>Finally, HQ 502 turned back and rescued Mr. Kiệt and the co-pilot amid the cheers of over 3,000 people on the warship.</p>
<p>Trong thời gian này, Phó-Đề-Đốc Nghiêm Văn Phú, nguyên Tư-Lệnh Lực-Lượng Tuần-Thám kiêm Tư-Lệnh Đặc-Nhiệm 212, từ một PBR, liên lạc truyền tin với các chiến hạm để tìm gia đình! Khi biết gia đình ở trên HQ 502, Phó-Đề-Đốc Phú lên gặp. Sau đó, Phó-Đề-Đốc Phú</p>	<p>During this time, Commodore Nghiêm Văn Phú, former Commander of the Patrol Force and Commander of Task Force 212, used a PBR to communicate with warships to locate his family. Upon learning that his family was on HQ 502, Commodore Phú went aboard to</p>

<p>lầm lủi trở xuống PBR, quay lại sông Soài Rạp, chờ những đơn vị Hải-Quân từ Vàm-Cỏ-Đông và Vàm-Cỏ-Tây ra.</p>	<p>meet them. Afterward, he quietly returned to the PBR and headed back to the Soài Rạp River, waiting for his Navy units coming from Vàm Cỏ Đông and Vàm Cỏ Tây.</p>
<p>Cũng thời điểm này, tại Saigon, Tổng-Tham-Mưu-Trưởng V.N.C.H., Trung Tướng Vĩnh Lộc, tiếp Đại-Tướng Pháp – Vanuxem – tại tòa nhà chính Bộ-Tổng-Tham-Mưu. Trong cuộc tiếp xúc ngắn ngủi này, Đại-Tướng Vanuxem cho Trung-Tướng Vĩnh Lộc hay rằng Tổng Thống Dương Văn Minh đang soạn văn bản ra lệnh quân đội V.N.C.H. buông súng đầu hàng!</p>	<p>At the same time in Saigon, the Chairman of the Joint Chiefs of Staff of the Republic of Vietnam Armed Forces, Lieutenant General Vĩnh Lộc, received French General Vanuxem at the main building of the Joint Chiefs of Staff Headquarters. During this brief meeting, General Vanuxem informed Lieutenant General Vĩnh Lộc that President Dương Văn Minh was drafting a proclamation ordering the Republic of Vietnam Armed Forces to lay down their weapons and surrender!</p>
 <p>Trung Tướng Vĩnh Lộc (1923-2009), Tổng-Tham-Mưu-Trưởng Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa</p> <p>{https://vi.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_Ph%C3%BAc_V%C4%A9nh_L%E1%BB%99c}</p>	 <p>Lieutenant General Vĩnh Loc (1923-2009), Chairman of the Joint Chiefs of Staff of the Republic of Vietnam Armed Forces, Republic of Vietnam</p> <p>{https://vi.wikipedia.org/wiki/Nguy%E1%BB%85n_Ph%C3%BAc_V%C4%A9nh_L%E1%BB%99c}</p>

 <p>[NY90-Sept.9]FRENCH GENERAL ARRESTED-French Gen. Paul Vanuxem,above, was arrested in Paris today, but there was no indication that he was involved directly in the attempt on President Charles de Gaulle's life. French Interior Minister Roger Frey said assassination attempt was "certainly organized by Secret Army Organization(OAS)"and said General Vanuxem was either a leader or in top echelons of command of the OAS in metropolitan France. (APWirephoto via radio from Paris)(see AP wire story)jst1700rea11981</p>	 <p>[NY90-Sept.9]FRENCH GENERAL ARRESTED-French Gen. Paul Vanuxem,above, was arrested in Paris today, but there was no indication that he was involved directly in the attempt on President Charles de Gaulle's life. French Interior Minister Roger Frey said assassination attempt was "certainly organized by Secret Army Organization(OAS)"and said General Vanuxem was either a leader or in top echelons of command of the OAS in metropolitan France. (APWirephoto via radio from Paris)(see AP wire story)jst1700rea11981</p>
<p>Đại Tướng Pháp Paul Vanuxem (1904-1979) {https://historicimages.com/products/rs193929 }</p>	<p>French General Paul Vanuxem (1904-1979) {https://historicimages.com/products/rs193929 }</p>
<p>Quá thất vọng, Tướng Vĩnh Lộc, Trung Tướng Trần Văn Trung – Tổng-Giám-Độc Nha Chiến-Tranh Chính-trị – và Đại-Tá Nguyễn Ngọc Nhận dùng xe có bằng sao dành cho Tổng-Tham-Mưu-Trưởng đến Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân tìm phương tiện di tản!</p>	<p>Overwhelmed by disappointment, Lieutenant General Vĩnh Lộc, Lieutenant General Trần Văn Trung – Director General of the Political Warfare Department – and Colonel Nguyễn Ngọc Nhận used a vehicle with a license plate reserved for the Chairman of the Joint Chiefs of Staff to go to the Republic of Vietnam Navy Headquarters to find means of evacuation!</p>
<p>Đại-Tá Nguyễn Văn Tấn, “Tân Tư-Lệnh Hải-Quân”, đích thân đưa Tướng Vĩnh Lộc, Tướng Trung và Đại-Tá Nhận xuống một LCM Giang-Cảnh để ra biển.</p>	<p>Navy Captain Nguyễn Văn Tấn, the "newly appointed Chief of Naval Operations," personally escorted General Vĩnh Lộc, General Trung, and Colonel Nhận to an LCM river patrol boat to head out to sea.</p>
<p>Trong khi LCM Giang-Cảnh đưa Trung Tướng Tổng-Tham-Mưu-Trưởng cuối cùng của Quân-Lực V.N.C.H. rời bến Bạch-Đằng thì, từ xa lộ Biên-Hòa, Sư-Đoàn 324 Việt-Cộng tiến vào thủ đô.</p>	<p>While the LCM river patrol boat was carrying the last Lieutenant General, Chairman of the Joint Chiefs of Staff of the Republic of Vietnam Armed Forces, away from Bạch Đằng Wharf, from the Biên Hòa Highway, the Viet Cong's 324th Division was advancing into the capital.</p>
<p>Đến ngã tư Hàng-Xanh, Sư-Đoàn 324 Việt-Cộng gặp sự kháng cự của Thủy-Quân Lục-</p>	<p>At the Hàng Xanh intersection, the Viet Cong's 324th Division encountered resistance from</p>

Chiến. Khi kéo quân qua Thị-Nghè, Sư-Đoàn 324 lại gặp sự ngăn chặn của sinh viên sĩ quan Hải-Quân và Thủy-Quân Lục-Chiến tại các yếu điểm ở sở thú.

the Marine Corps. When advancing through Thị Nghè, the 324th Division was again blocked by Navy officer cadets and Marines stationed at key positions near the zoo.

Ngã Tư Hàng-Xanh, Việt Nam Cộng Hòa
 {<https://dobuon.vn/nga-tu-hang-xanh-hay-ngu-tu-hang-sanh/>}

Hàng Xanh Intersection, Republic of Vietnam
 {<https://dobuon.vn/nga-tu-hang-xanh-hay-ngu-tu-hang-sanh/>}

Thị Nghè, Việt Nam Cộng Hòa
 {<https://tan218ntl.wordpress.com/2013/09/15/hinh-anh-thi-nghe-xua/cau-thi-nghe-30-4-1975/#main>}

Thị Nghè, Republic of Vietnam
 {<https://tan218ntl.wordpress.com/2013/09/15/hinh-anh-thi-nghe-xua/cau-thi-nghe-30-4-1975/#main>}

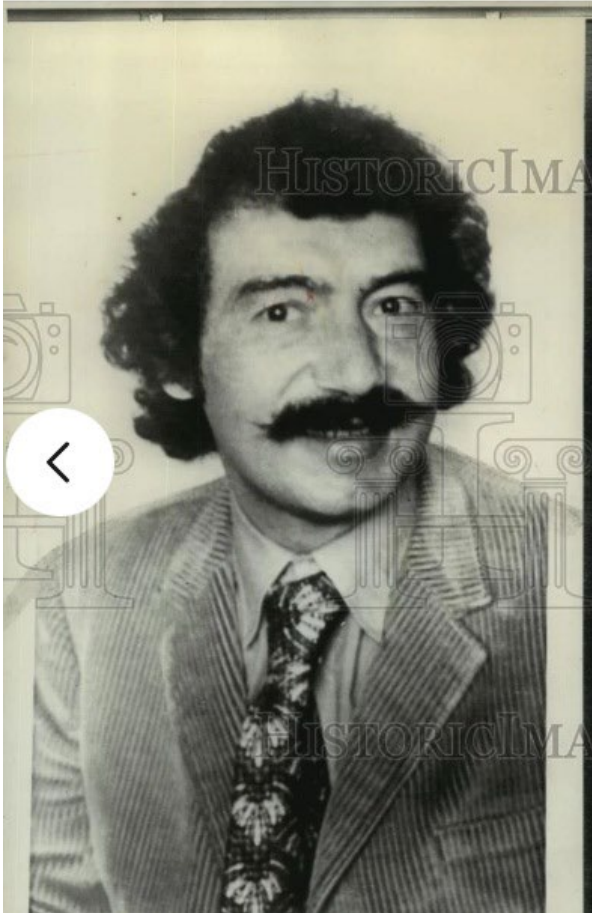
Thảo-Cầm-Viên Sài-Gòn, Việt Nam Cộng Hòa
 {https://en.wikipedia.org/wiki/Saigon_Zoo_and_Botanical_Gardens}

Saigon Zoo and Botanical Gardens, Republic of Vietnam
 {https://en.wikipedia.org/wiki/Saigon_Zoo_and_Botanical_Gardens}

10 giờ 20, sau khi lệnh đầu hàng được truyền đi trên đài phát thanh, Tổng Thống cuối cùng của chính thể V.N.C.H., Đại Tướng Dương Văn Minh, nói với ký giả Pháp, Jean Louis Arnaud: “Hãy nói hộ với Đại-Sứ Mérillon rằng tôi đã làm tất cả những gì mà chính phủ Pháp đòi hỏi nơi tôi!”

At 10:20 a.m., after the surrender order was broadcast on the radio, the last President of the Republic of Vietnam, General Dương Văn Minh, told French journalist Jean Louis Arnaud: “Please tell Ambassador Mérillon that I have done everything the French government asked of me!”

Jean Louis Arnaud, ký giả Pháp {<https://www.ebay.com/itm/356442506907>}

Jean Louis Arnaud, French journalist {<https://www.ebay.com/itm/356442506907>}

Trưa 30 tháng 4, lúc Sư-Đoàn 324 Việt-Cộng trương cờ Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam lên kỳ đài dinh Độc-Lập cũng là lúc Hạm-Đội Hải-Quân vào đội hình, trực chỉ Côn-Son.

At noon on April 30, when the Viet Cong's 324th Division raised the flag of the National Liberation Front of South Vietnam atop the flagpole of the Independence Palace, the Navy Fleet simultaneously formed up and headed straight for Côn Son.

Chiều 30 tháng 4, HQ 2 được chỉ thị quay lại Phú-Quốc cứu người trên chiếc xà-lan mà HQ 17 từ chối lúc sáng.

On the afternoon of April 30, HQ 2 was ordered to return to Phú Quốc to rescue people on the barge that HQ 17 had refused to help earlier that morning.

<p>Đến Phú-Quốc, lúc sắp cập vào, vì thấy quá nhiều người và biết trong số đó có một số tù phạm, Hạm-Trưởng HQ 2, Hải-Quân Trung-Tá Đinh Mạnh Hùng ra lệnh chiến hạm tách ra, chạy thẳng!</p>	<p>Upon arriving at Phú Quốc, just as HQ 2 was about to dock, due to seeing too many people and knowing that some of them were prisoners, the Commanding Officer of HQ 2, Navy Commander Đinh Mạnh Hùng, ordered the warship to pull away and sail straight ahead!</p>
<p>Tối 30 tháng 4, HQ 615 đón Trung Tướng Vĩnh Lộc, Trung Tướng Trần Văn Trung và những người rời Saigon lúc sáng, từ LCM Giang-Cảnh.</p>	<p>On the evening of April 30, HQ 615 picked up Lieutenant General Vĩnh Lộc, Lieutenant General Trần Văn Trung, and others who had left Saigon earlier that morning, from the LCM Giang-Cảnh.</p>
<p>Tuần duyên hạm Tây Sa – HQ 615 (PGM)</p> <p>HQ Tây-Sa (Tuần-Duyên-Hạm 615), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/}</p>	<p>Tuần duyên hạm Tây Sa – HQ 615 (PGM)</p> <p>HQ Tây-Sa {Patrol Gunboat, Motor (PGM) 615}, Republic of Vietnam Navy {https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/}</p>
<p>Sáng 1 tháng 5, HQ 615 bị hết dầu trong hải phận Vũng-Tàu. Lúc này Hạm-Đội đã đi xa. HQ 615 kêu cứu bằng bạch văn chứ không bằng ám từ truyền tin nữa! Đại-Tá Nguyễn Ngọc Nhận hoàn toàn mất bình tĩnh, cứ ôm con khóc và tỏ ý muốn tự tử!</p>	<p>On the morning of May 1, HQ 615 ran out of fuel in the territorial waters of Vũng Tàu. By this time, the fleet had already gone far. HQ 615 sent out a distress call in plain language instead of using coded radio signals! Colonel Nguyễn Ngọc Nhận completely lost his composure, holding his child and crying, expressing a desire to commit suicide!</p>
<p>HQ 17 vừa mới đến nhập đoàn với Hạm-Đội lại được lệnh quay lui cứu HQ 615. Đến nơi, HQ 17 vớt khoảng 300 người từ HQ 615 và hơn 200 người trên HQ 470. Sau đó, cả HQ 470 và HQ 615 đều bị đánh chìm!</p>	<p>HQ 17, having just joined the fleet, was ordered to turn back to rescue HQ 615. Upon arriving, HQ 17 picked up approximately 300 people from HQ 615 and more than 200 people from HQ 470. Afterward, both HQ 470 and HQ 615 were sunk!</p>

	
<p>HQ ? (Hỏa-Vận-Hạm 470), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>	<p>HQ ? {Yard Oiler (YOG) 470}, Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Khi đến Côn-Sơn, từ hệ thống truyền tin của HQ 1, Đề-Đốc Lâm Ngươn Tánh tìm Hải-Quân Đại-Tá Phan Phi Phụng và chỉ định Đại-Tá Phụng làm Hạm-Trưởng HQ 1.</p>	<p>Upon arriving at Côn Sơn, from the communications system of HQ 1, Rear Admiral Lâm Ngươn Tánh contacted Navy Captain Phan Phi Phụng and appointed Navy Captain Phụng as the Commanding Officer of HQ 1.</p>
<p>Lúc này HQ 801 cũng vừa đến Côn-Sơn. Vợ của Hạm-Trưởng HQ 801 không muốn di tản. Hạm-Trưởng HQ 801 muốn đem chiến hạm trở về Saigon. Nhưng nhờ sự giàn xếp của nhiều người, Hạm-Trưởng HQ 801, Hải-Quân Trung-Tá Nguyễn Phú Bá, nhận HQ 471 để đưa vợ con và những người không muốn ra đi, trở về Saigon. Hải-Quân Đại-Tá Bùi Cửu Viên được chỉ định làm Hạm-Trưởng HQ 801.</p>	<p>At this time, HQ 801 had also just arrived at Côn Sơn. The wife of the Commanding Officer of HQ 801 did not want to evacuate. The Commanding Officer of HQ 801 wanted to take the warship back to Saigon. However, through the mediation of several people, the Commanding Officer of HQ 801, Navy Commander Nguyễn Phú Bá, accepted command of HQ 471 to take his wife, children, and others who did not wish to leave back to Saigon. Navy Captain Bùi Cửu Viên was appointed as the Commanding Officer of HQ 801.</p>

HQ ? (Hỏa-Vận-Hạm 471), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://www.ebay.com/itm/354588898874>}

Riêng HQ 505 – sau khi vớt thêm hơn 200 người và giàn xếp cho số nhân viên muốn trở về được xuống ghe về – quay lại Côn-Son. Vô tình, Hạm-Trưởng HQ 505 bắt được liên lạc vô tuyến trên đài siêu tần số của những người vừa tiếp thu Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân Saigon. Nhóm người này bảo Hạm-Trưởng HQ 505 đem chiến hạm về. Nhưng Hạm-Trưởng HQ 505 đã liên lạc được với Tiếp-Liệu-Hạm Vega, thuộc Đệ Thất Hạm-Đội Hoa-Kỳ, và được Vega tiếp tế nước ngọt, thực phẩm. Sau đó, một chiến hạm khác, cũng thuộc Đệ Thất Hạm-Đội, hộ tống HQ 505 đi Subic Bay.

HQ ? {Yard Oiler (YOG) 471}, Republic of Vietnam Navy
{<https://www.ebay.com/itm/354588898874>}

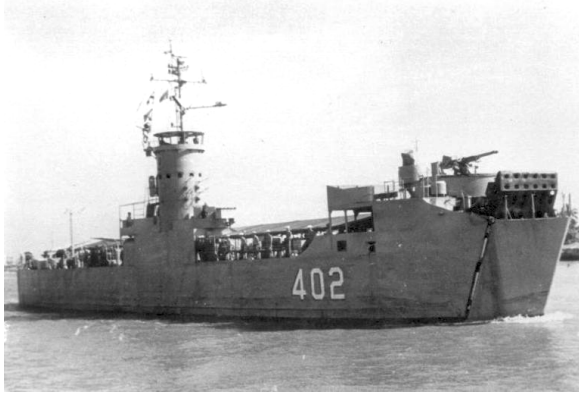

As for HQ 505, after picking up more than 200 additional people and arranging for those personnel who wanted to return to disembark by small boats, it headed back to Côn Son. By chance, the Commanding Officer of HQ 505 intercepted a radio communication on the ultra-high frequency band from individuals who had just taken over the Republic of Vietnam Navy Headquarters in Saigon. This group instructed the Commanding Officer of HQ 505 to return the warship. However, the Commanding Officer of HQ 505 had already managed to contact the supply ship Vega, part of the U.S. Seventh Fleet, and was provided with fresh water and food by Vega. Subsequently, another warship, also from the U.S. Seventh Fleet, escorted HQ 505 to Subic Bay.

Tiếp-Liệu-Hạm USS Vega (AF-59), U.S. Seventh Fleet, U.S. Navy
{https://en.wikipedia.org/wiki/USS_Vega_%28AF-59%29}

Stores ship USS Vega (AF-59), U.S. Seventh Fleet, U.S. Navy
{https://en.wikipedia.org/wiki/USS_Vega_%28AF-59%29}

HẢI-VẬN-HẠM LAM-GIANG, HQ 402 [HQ LAM-GIANG {LANDING SHIP MEDIUM (LSM) 402}]	HQ LAM-GIANG {LANDING SHIP MEDIUM (LSM) 402}
MỘT HUYỀN THOẠI	A LEGEND
	
HQ Lam-Giang (Hải-Vận-Hạm 402), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa	HQ Lam-Giang {Landing Ship Medium (LSM) 402}, Republic of Vietnam Navy
Sau nhiều chuyến chuyển quân và dân từ miền Trung vào, HQ 402 vào tiêu kỳ tại Hải-Quân Công-Xưởng.	After many trips transporting troops and civilians from the Central region, HQ 402 returned to the Saigon Naval Shipyard.
Tình trạng kỹ thuật của HQ 402 đáng lẽ phải vào đại kỳ; nhưng vì kế sách của Bộ-Tư-Lệnh đã hoạch định, HQ 402 chỉ được tiểu kỳ thôi.	The technical condition of HQ 402 should have warranted major maintenance; however, due to the strategic plan devised by the Fleet Forces Command, HQ 402 was only allowed minor maintenance.
Vì tình trạng chiến hạm đang sửa chữa, cả Hạm-Trưởng lẫn Hạm-Phó đều vắng mặt. Quân số của HQ 402 chỉ còn khoảng 50 nhân viên, 10 Thiếu-Úy và một sĩ quan cơ khí – Trung-Úy Cao Thế Hùng.	Due to the repairs being done on the warship, both the Commanding Officer and the Executive Officer were absent. The personnel of HQ 402 were reduced to about 50 officers and enlisted, including 10 Navy Ensigns and an engineering officer, Navy Lieutenant Junior Grade Cao Thế Hùng.
Sáng 30 tháng 4, khoảng 6 giờ 30, lệnh gọi tất cả sĩ quan và nhân viên chiến hạm đang sửa chữa tại Hải-Quân Công-Xưởng tập hợp tại Bộ-Tư-Lệnh Hạm-Đội. Một sĩ quan cao cấp Hải-Quân tuyên bố rã ngũ.	On the morning of April 30th, around 6:30 AM, the order was given for all officers and enlisted personnel of the warship being repaired at the Saigon Naval Shipyard to assemble at the Fleet Forces Command. A senior naval officer announced the disbandment.
Từ Bộ-Tư-Lệnh Hạm-Đội trở lại HQ 402, với tư cách sĩ quan thâm niên hiện diện, Trung-Úy Cao Thế Hùng ra lệnh Thiếu-Úy Ninh, sĩ quan an ninh, bắn vỡ ổ khóa phòng Hạm-Trưởng, lấy tiền trong tủ sắt phát cho nhân viên để họ	Returning to HQ 402 from the Fleet Forces Command, as the senior officer present, Navy Lieutenant Junior Grade Cao Thế Hùng ordered Navy Ensign Ninh, the security officer, to break the lock of the Commanding

tùy nghỉ. Nhân viên ngâm ngủi rời chiến hạm, chỉ còn một hạ sĩ, một hạ sĩ nhất, một hạ sĩ quan tiếp liệu, vì nhà xa không về được.	Officer's room, take the money from the safe, and distribute it to the personnel as he saw fit. The personnel left the warship reluctantly, with only a sergeant, a first-class petty officer, and a supply officer remaining, for they could not return due to the distance to their homes.
Lúc này nhiều ngàn người đã tuôn vào Hải-Quân Công-Xưởng và tràn lên HQ 402. Sau khi tuyên bố tàu hư không đi được, Trung-Úy Hùng rời chiến hạm, đi về bến Bạch-Đằng.	At this moment, thousands of people had poured into the Saigon Naval Shipyard and swarmed onto HQ 402. After declaring that the ship was damaged and could not depart, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng left the warship and headed to Bạch Đằng wharf.
Tại bến Bạch-Đằng, thấy xe tăng Việt-Cộng đang tiến vào công trường Mê-Linh và nghe nhiều tiếng súng, Trung-Úy Hùng trở lại HQ 402.	At Bạch Đằng Wharf, seeing Viet Cong tanks advancing into Mê Linh Square and hearing many gunshots, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng returned to HQ 402.
Sau khi trở lại, Trung-Úy Hùng thấy trong số người trên HQ 402 có Trung-Úy Thước, thuộc HQ 402; một số sĩ quan Hải-Quân khóa 19; Thiếu-Úy Hải, cùng ngành với Trung-Úy Hùng và rất nhiều Đại-Tá Bộ-Binh. Tất cả đều yêu cầu Trung-Úy Hùng sửa chữa HQ 402 để di tản.	After returning, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng noticed that among the people at HQ 402 were Navy Lieutenant Junior Grade Thước, also from HQ 402; several Navy officers from Class 19; Navy Ensign Hải, who was in the same branch as Navy Lieutenant Junior Grade Hùng; and numerous Army colonels. All of them requested Navy Lieutenant Junior Grade Hùng to repair HQ 402 for evacuation.
Biết tình trạng hư hại nặng nề của HQ 402, Trung-Úy Hùng tự nghĩ một mình Ông không thể sửa được; Ông lén trốn lên bờ. Vừa cho chìa khóa vào cổ xe Jeep, Trung-Úy Hùng bị nhiều người kéo lại, đưa trở lại HQ 402.	Knowing the severe damage to HQ 402, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng thought to himself that he could not repair it alone; he secretly made his escape to the shore. Just as he inserted the key into the Jeep's ignition, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng was pulled back by many people and brought back to HQ 402.
Lần trở lại thứ hai này, Trung-Úy Hùng gặp giáo sư Triết của Ông, Cha Huynh, hiệu trưởng trường trung học Hưng-Đạo Saigon. Trung-Úy Hùng giải thích với Cha Huynh: 24 bình điện của chiến hạm đều hết hơi, cần charge. Mỗi bình rất lớn và nặng. Nếu được đưa lên Hải-Quân Công-Xưởng thì cũng mất khoảng một ngày mới charge được một bình! Thêm nữa, la bàn điện (Gyro Compass) ở đài-chỉ-huy đã bị tháo, đưa lên Hải-Quân Công-Xưởng sửa mấy ngày nay. Trung-Úy Hùng trình với Cha Huynh, với trách nhiệm tinh thần cho cả 2.000 người trên HQ 402, Cha Huynh nên yêu cầu	During this second return, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng met his philosophy teacher, Father Huynh, the principal of Hưng Đạo High School in Saigon. Navy Lieutenant Junior Grade Hùng explained to Father Huynh: all 24 batteries of the warship were dead and needed recharging. Each battery was very large and heavy. Even if they were taken to the Saigon Naval Shipyard, it would take about a day to charge just one battery! Furthermore, the electric compass (Gyro Compass) in the command bridge had been removed and sent to the Saigon Naval Shipyard for repairs several

mọi người rời chiến hạm vì chiến hạm bất khiển dụng và Việt-Cộng đang tiến vào ngõ Bộ-Tư-Lệnh Hải-Quân.	days ago. Navy Lieutenant Junior Grade Hùng reported to Father Huynh that, with the spiritual responsibility for all 2,000 people on HQ 402, Father Huynh should request everyone to abandon the warship because it was no longer operational, and the Viet Cong were advancing toward the entrance of the Republic of Vietnam Navy Headquarters.
Sau khi Cha Huynh thông báo, mọi người đồng lòng ở lại, chết chung với HQ 402!	After Father Huynh's announcement, everyone unanimously decided to stay and die together with HQ 402!
Trước tình thế như vậy, Trung-Úy Hùng đành phải huy động tất cả đàn ông, thanh niên phụ giúp. Ngại nội tuyến thả lựu đạn xuống hầm máy, nhiều Đại-Tá phụ trách an ninh. Thanh niên hăng hái di chuyển những máy điện theo lời chỉ dẫn của Trung-Úy Hùng.	Faced with this situation, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng had no choice but to mobilize all the men and young people to help. Fearing that infiltrators might throw grenades into the engine room, several Colonels took charge of security. The young men eagerly moved the generators as directed by Navy Lieutenant Junior Grade Hùng.
Sau nhiều giờ sửa chữa, một máy tàu nổ, nhưng dầu xịt ra tung tóe. Trung-Úy Hùng bảo mọi người lấy áo quần, khăn trải giường quấn quanh các ống dẫn dầu. Khi máy chính nổ, Trung-Úy Hùng tức tốc cho tắt tất cả hệ thống điện – trừ máy ép gió.	After many hours of repairs, one of the ship's engines started, but oil sprayed everywhere. Navy Lieutenant Junior Grade Hùng instructed everyone to use clothes and bedsheets to wrap around the oil pipes. When the main engine started, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng immediately ordered all electrical systems to be shut off - except for the air compressor.
3 giờ chiều cùng ngày, máy tàu chạy êm. Trung-Úy Hùng bảo mọi người lấy tất cả phao trên những chiến hạm bỏ trống, đem sang HQ 402. Trung-Úy Hùng chọn một số thanh niên lực lưỡng – không cần biết họ là Hải-Quân hay không – để lái tàu; nhóm khác sắp hàng một từ đài-chỉ-huy đến hầm máy để chuyển khẩu lệnh.	At 3 p.m. that same day, the ship's engine was running smoothly. Navy Lieutenant Junior Grade Hùng instructed everyone to gather all the life rafts from the abandoned warships and bring them to HQ 402. Navy Lieutenant Junior Grade Hùng selected a group of strong young men - regardless of whether they were Navy personnel or not - to steer the ship; another group was organized in a line from the command bridge to the engine room to relay verbal orders.
Sau khi chỉ cho nhóm thanh niên bẻ tay lái sang phải, sang trái, Trung-Úy Hùng chạy lên, chạy xuống đài-chỉ-huy và hầm máy, tìm cách đưa chiến hạm ra sông.	After instructing the group of young men to steer the wheel to the right and to the left, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng ran back and forth between the command bridge and the engine room, figuring out how to navigate the warship out to the river.
Ra đến sông, Trung-Úy Hùng ra lệnh “tiến 5”. Lệnh được chuyển miệng từ hầm lái lên đài-	Upon reaching the river, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng ordered “ahead 5.” The

chỉ-huy cũng mất cả một phút. Không hiểu những “nhân viên vận chuyển (!)” lái như thế nào mà phần sau của HQ 402 đâm vào câu-lạc-bộ-nổi của Hải-Quân! Nước chảy xiết! Trung-Úy Hùng vội hét lên: “phải 5”. Nhóm thanh niên lái tàu vạy tay lái như thế nào mà mũi chiến hạm đâm sang Thủ-Thiên, làm hư hại một số nhà sàn! Cứ “phải 5”, “trái 5”, HQ 402 quay vòng vòng trước công trường Mê-Linh chứ không chạy thẳng được.

command, relayed verbally from the engine room to the command bridge, took a full minute to reach. It was unclear how the “transport crew (!)” was steering, but the stern of HQ 402 crashed into the Navy’s floating club! The current was strong! Navy Lieutenant Junior Grade Hùng urgently shouted, “Right 5.” The group of young men steering the ship turned the wheel in such a way that the bow of the warship veered toward Thủ Thiên, damaging several stilt houses! With repeated “right 5” and “left 5” commands, HQ 402 kept circling in front of Mê Linh Square instead of moving straight ahead.

HQ ? (Câu-Lạc-Bộ Nổi 9603), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

HQ ? (Floating Naval Club 9603), Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

Thủ Thiên, Việt Nam Cộng Hòa {<https://saigoneer.com/saigon-heritage/14026-a-brief-history-of-saigon-s-now-defunct-thu-thiem-ferry-service>}

Thu Thiem, Republic of Vietnam {<https://saigoneer.com/saigon-heritage/14026-a-brief-history-of-saigon-s-now-defunct-thu-thiem-ferry-service>}

	
<p>Công Trường Mê Linh, Việt Nam Cộng Hòa {https://saigoneer.com/saigon-heritage/14026-a-brief-history-of-saigon-s-now-defunct-thu-thiem-ferry-service}</p>	<p>Mê Linh Square, Republic of Vietnam {https://saigoneer.com/saigon-heritage/14026-a-brief-history-of-saigon-s-now-defunct-thu-thiem-ferry-service}</p>
<p>Ngại bị Việt-Cộng bắn, Trung-Úy Hùng bảo mọi người nằm sát xuống sàn chiến hạm, không để Việt-Cộng thấy. Đồng thời Trung-Úy Hùng lấy vạt áo trắng của một người nào đó, bảo mấy ông Hải-Quân cột vào giây cờ, kéo lên.</p>	<p>Fearing being shot at by the Viet Cong, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng ordered everyone to lie flat on the warship's deck to avoid being seen by the Viet Cong. At the same time, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng took a piece of someone's white shirt and instructed a few sailors to tie it to the flag line and hoist it up.</p>
<p>Trên công trường Mê-Linh, Việt-Cộng tưởng rằng HQ 402 từ xa về cho nên họ đưa tay vẫy chào. Trên chiến hạm, mấy ông Hải-Quân cũng giả vờ vẫy tay reo hò.</p>	<p>At Mê Linh Square, the Viet Cong thought that HQ 402 was returning from afar, so they waved in greeting. On the warship, several sailors also pretended to wave and cheer in return.</p>
<p>Sau gần một tiếng đồng hồ loanh quanh trước công trường Mê-Linh, cuối cùng HQ 402 từ từ "bò" thẳng.</p>	<p>After nearly an hour of circling in front of Mê Linh Square, HQ 402 finally began to "crawl" straight ahead.</p>
<p>Từ nhà hàng Majestic đến Nhà-Bè, HQ 402 vớt thêm rất nhiều người từ những ghe nhỏ chạy theo hai bên hông tàu.</p>	<p>From the Majestic Hotel to Nhà Bè, HQ 402 picked up many more people from small boats following along both sides of the ship.</p>
	

Hotel Majestic, Sài Gòn, Việt Nam Cộng Hòa { https://virtual-saigon.net/Asset/Preview/dbImage_ID-30423_No-1.jpeg }	Hotel Majestic, Saigon, Republic of Vietnam { https://virtual-saigon.net/Asset/Preview/dbImage_ID-30423_No-1.jpeg }
Khoảng 5 giờ chiều, lúc đến sông Soài Rạp, HQ 402 gặp HQ 601 trở về. Hạm-Trưởng HQ 601, Hải-Quân Đại-Úy Trần Văn Chánh, bảo Trung-Úy Hùng đừng đi ngã Vũng-Tàu, Việt-Cộng chặn rồi. Chiếc Việt-Nam Thương-Tín bị bắn lúc sáng.	Around 5 p.m., when reaching the Soài Rạp River, HQ 402 encountered HQ 601 returning. The Commanding Officer of HQ 601, Navy Lieutenant Trần Văn Chánh, warned Navy Lieutenant Junior Grade Hùng not to head toward Vũng Tàu, as the Viet Cong had already set up a blockade there. The Việt Nam Thương Tín ship had been attacked that morning.
Đang lúng túng ở ngã ba sông Soài Rạp, Trung-Úy Hùng thấy từng đoàn PBR và rất nhiều loại chiến đĩnh của Lực-Lượng Tuần-Thám, Lực-Lượng Trung-Ương, Lực-Lượng Đặc-Nhiệm 99 và những đơn vị Hải-Quân khác chạy vòng vòng bên Bắc-Cầu-Nổi.	While hesitating at the Soài Rạp River junction, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng saw groups of PBRs and various types of patrol boats from the Patrol Force, Central Force, Special Task Force 99, and other Navy units circling the Bac-Cau-Noi ferry dock.
Biết Lực-Lượng Đặc-Nhiệm 99 thuộc quyền chỉ huy của Hải-Quân Đại-Tá Lê Hữu Đồng, Thiếu-Úy Hải trên HQ 402 liên lạc vô tuyến tìm Đại-Tá Đồng, nhờ Đại-Tá Đồng đưa HQ 402 ra biển.	Knowing that Special Task Force 99 was under the command of Navy Captain Lê Hữu Đồng, Navy Ensign Hải at HQ 402 contacted Navy Captain Đồng via radio, requesting him to guide HQ 402 out to sea.
	
Hải Quân Đại Tá Lê Hữu Đồng (1937-), Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 8 (01/1958 – 4/1960), Đệ Nhất Hồ Cáp, Hải	Navy Captain Le Huu Dong (1937-), Nha Trang Naval Training Center Class 8 (01/1958 – 4/1960), First Scorpius, Republic of Vietnam

<p>Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://nguyentin.tripod.com/dt_lehuudong.htm}</p>	<p>Navy {https://nguyentin.tripod.com/dt_lehuudong.htm}</p>
 <p><i>Các SVSQ/HQ Khoá 8 Đệ-Nhất Hồ Cáp.</i></p> <p>Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa</p> <p>{Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 511}</p>	 <p><i>Các SVSQ/HQ Khoá 8 Đệ-Nhất Hồ Cáp.</i></p> <p>The Naval Officer Cadets of Class 8 (01/1958 – 4/1960), First Scorpis, Nha Trang Naval Training Center, Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, page 511, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Từ LCM 8 Đại-Tá Đồng lên HQ 402. Sau khi xem xét tình trạng HQ 402 và nghe Trung-Úy Hùng trình bày, Đại-Tá Đồng cũng phải lắc đầu, thán phục những người đã có công đưa được HQ 402 đến đây!</p>	<p>From LCM 8, Navy Captain Đồng boarded HQ 402. After inspecting the condition of HQ 402 and listening to Navy Lieutenant Junior Grade Hùng's report, Navy Captain Đồng could only shake his head, marveling at the efforts of those who managed to bring HQ 402 here!</p>
 <p>Quân-Vận-Đỉnh 8 {Landing Craft Mechanized 8 (LCM 8)}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>	 <p>Landing Craft Mechanized 8 (LCM 8), Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Sau khi lái thử, thấy HQ 402 cứ chạy được một chốc lại quay một vòng 30 độ – vì lệnh truyền miệng từ đài-chỉ-huy đến phòng lái mất thời gian tính – Đại-Tá Đồng không dám tự tin vào</p>	<p>After a trial run, observing that HQ 402 would move briefly before turning 30 degrees - due to the time it took for verbal commands from the command bridge to reach the helm – Navy</p>

<p>kinh nghiệm hải vụ của Ông nữa. Lúc này Trung-Úy Hùng lại huy động thêm một toán tác nước, vì nước ngập phòng máy.</p>	<p>Captain Đồng no longer felt confident in his own naval experience. At that moment, Navy Lieutenant Junior Grade Hùng mobilized an additional team to bail water, as the engine room was flooding.</p>
<p>Cũng thời điểm này, Phó-Đề-Đốc Nghiêm Văn Phú, bác sĩ Trần Quốc Dũng và rất nhiều quân nhân của những Lực-Lượng Hải-Quân nhập hạm.</p>	<p>At the same time, Commodore Nghiêm Văn Phú, Dr. Trần Quốc Dũng, and many personnel from the Navy forces boarded the ship.</p>
	
<p>Phó-Đề-Đốc Nghiêm Văn Phú (1928-2008), Tư Lệnh Lực Lượng Tuần Thám - Lực Lượng Đặc Nhiệm 212, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://www.truclamientu.info/the-environmental-activist/dml_cac-vi-pho-de-doc-hai-quan-viet-nam-cong-hoa.html}</p>	<p>Commodore Nghiem Van Phu (1928-2008), Commander, Patrol Force – Task Force 212, Republic of Vietnam Navy {https://www.truclamientu.info/the-environmental-activist/dml_cac-vi-pho-de-doc-hai-quan-viet-nam-cong-hoa.html}</p>
<p>Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 2 (11/1952 – 5/1953), Đệ Nhất Kim Ngưu, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa</p>	<p>Nha Trang Naval Training Center Class 2 (11/1952 – 5/1953), First Taurus, Republic of Vietnam Navy</p>
<p>Sáng 1 tháng 5, hì hục mãi, Đại-Tá Đồng cũng hướng dẫn HQ 402 ra đến biển. Một Destroyer, thuộc Đệ Thất Hạm-Đội, thấy HQ 402 chạy một chốc lại quay 30 độ thì biết có sự bất thường. Destroyer này muốn đến yểm trợ HQ 402. Nhưng khi Destroyer vừa đến gần, gặp lúc HQ 402 quay, suýt đụng vào Destroyer, Destroyer hoảng, kéo còi bỏ chạy!</p>	<p>On the morning of May 1st, after much effort, Navy Captain Đồng managed to guide HQ 402 out to sea. A destroyer from the U.S. Seventh Fleet, noticing that HQ 402 was moving briefly before turning 30 degrees, sensed something unusual. The destroyer attempted to come over and assist HQ 402. However, as the destroyer approached, it coincided with HQ</p>

	402 turning, nearly colliding with the destroyer. Alarmed, the destroyer sounded its horn and fled!
Bất ngờ mọi người ngạc nhiên thấy sự hiện diện của hai người Mỹ trên HQ 402. Nhiều người Việt uất, vì cho rằng Mỹ bỏ rơi Nam Việt-Nam, muốn giết hai người Mỹ này. Trung-Úy Hùng đưa hai người Mỹ lên phòng, bảo vệ họ. Đại-Tá Đồng nhờ hai người Mỹ này gọi Đệ Thất Hạm-Đội, xin tiếp cứu; nhưng hai người Mỹ này không biết tần số liên lạc của Đệ Thất Hạm-Đội.	To everyone's surprise, people were shocked to see the presence of two Americans on HQ 402. Many Vietnamese were furious, believing that the Americans had abandoned South Vietnam and wanted to kill these two Americans. Navy Lieutenant Junior Grade Hùng brought the two Americans to a room to protect them. Navy Captain Đồng asked these two Americans to contact the U.S. Seventh Fleet for rescue, but the two Americans were unaware of the U.S. Seventh Fleet's communication frequency.
Đại-Tá Đồng gọi Phó-Đô-Đốc Cang trình bày tình trạng của HQ 402. Cụm Tư-Lệnh Hạm-Đội, Hải-Quân Đại-Tá Nguyễn Xuân Sơn "lên" máy, bảo Đại-Tá Đồng cố đưa HQ 402 đến càng gần Côn-Sơn càng tốt, sẽ có chiến hạm khác trợ giúp.	Navy Captain Đồng contacted Vice Admiral Cang to report the situation of HQ 402. Former Fleet Forces Commander, Navy Captain Nguyễn Xuân Sơn, took to the radio and instructed Navy Captain Đồng to try to bring HQ 402 as close to Côn Sơn as possible, where another warship would assist.
Sáng 2 tháng 5, chiếc Destroyer hôm qua trở lại, liên lạc vô tuyến hỏi Đại-Tá Đồng về tình trạng HQ 402. Sau khi nghe Đại-Tá Đồng trình bày, Hạm-Trưởng Destroyer chuyển sang HQ 402 một toán chuyên viên kỹ thuật.	On the morning of May 2, the destroyer from the previous day returned and contacted Navy Captain Đồng via radio to inquire about the status of HQ 402. After hearing Navy Captain Đồng's report, the destroyer's Commanding Officer transferred a team of technical specialists to HQ 402.
	
HQ Lam Giang {Hải Vận Hạm 402} { https://www.kirk1087.org/frequent-wind/#gallery-18 }	HQ Lam Giang {Landing Ship Medium (LSM) 402} { https://www.kirk1087.org/frequent-wind/#gallery-18 }

Sau 20 phút quan sát, toán chuyên viên trình lên Hạm-Trưởng Destroyer. Hạm-Trưởng Destroyer trình lên Đề-Đốc Tư-Lệnh Đệ Thất Hạm-Đội Hoa-Kỳ.	After 20 minutes of observation, the technical team reported to the destroyer's Commanding Officer. The destroyer's Commanding Officer then reported to the Rear Admiral, Commander of the U.S. Seventh Fleet.
Lệnh di chuyển tất cả mọi người khỏi HQ 402 được ban hành. HQ 2 được lệnh cặp sát bên hông HQ 402 để đồng bào và quân bạn chuyển sang.	The order was issued to evacuate everyone from HQ 402. HQ 2 was ordered to come alongside HQ 402 to facilitate the transfer of civilians and friendly troops.
Sau khi kiểm soát, rung chuông nhiều lần mà vẫn không thấy còn ai trên HQ 402, lệnh đánh chìm HQ 402 được thi hành.	After inspection and ringing the bell multiple times with no response indicating anyone remained on HQ 402, the order to sink HQ 402 was carried out.
3 giờ chiều cùng ngày, hai chiến hạm thuộc Đệ Thất Hạm-Đội Hoa-Kỳ bắn chìm Hải-Vận-Hạm Lam-Giang HQ 402.	At 3 p.m. on the same day, two warships from the U.S. Seventh Fleet sank HQ Lam-Giang {Landing Ship Medium (LSM) 402}.

HƯỚNG VỀ SUBIC BAY {HEADING TOWARD SUBIC BAY}	HEADING TOWARD SUBIC BAY
 <p>Căn Cứ Hải Quân Hoa Kỳ, Subic Bay, Phi Luật Tân {https://en.wikipedia.org/wiki/U.S._Naval_Base_Subic_Bay}</p>	 <p>US Naval Base, Subic Bay, Philippines {https://en.wikipedia.org/wiki/U.S._Naval_Base_Subic_Bay}</p>
<p>Trong khi những biến chuyển trọng đại xảy ra cho Hải-Quân V.N.C.H. thì ...</p> <p>... Tối 29 tháng 4, ông Richard Lee Armitage rời Saigon bằng trực thăng và đáp xuống chiến hạm Blue Ridge thuộc Đệ Thất Hạm-Đội Hoa-Kỳ.</p>	<p>While momentous changes were unfolding for the Republic of Vietnam Navy ...</p> <p>... On the evening of April 29, Mr. Richard Lee Armitage left Saigon by helicopter and landed on the warship Blue Ridge, part of the U.S. Seventh Fleet.</p>
 <p>USS BLUE RIDGE LCC-19</p> <p>USS Blue Ridge {Amphibious Command Ship (LCC) 19}, Hải Quân Hoa Kỳ {https://en.wikipedia.org/wiki/USS_Blue_Ridge_%28LCC-19%29}</p>	 <p>USS BLUE RIDGE LCC-19</p> <p>USS Blue Ridge {Amphibious Command Ship (LCC) 19}, U.S. Navy {https://en.wikipedia.org/wiki/USS_Blue_Ridge_%28LCC-19%29}</p>
<p>Tại chiến hạm Blue Ridge, tuy không mang theo bất cứ một giấy tờ tùy thân nào, ông Armitage cũng vẫn yêu cầu được gặp Đề-Đốc Donald Whitmire, Tư-Lệnh Đệ Thất Hạm-Đội Hoa-Kỳ tại Thái-Bình-Dương.</p>	<p>On the Blue Ridge, despite not carrying any identification documents, Mr. Armitage still requested to meet Rear Admiral Donald Whitmire, Commander of the U.S. Seventh Fleet in the Pacific.</p>

Đề Đốc Donald Boone Whitmire (1922-1991),
Tư Lệnh Đệ Thất Hạm Đội, Hải Quân Hoa Kỳ
{https://en.wikipedia.org/wiki/Don_Whitmire
}

Donald Boone Whitmire (1922-1991), Rear
Admiral, Commander, U.S. Seventh Fleet,
U.S. Navy
{https://en.wikipedia.org/wiki/Don_Whitmire
}

Khi gặp Đề-Đốc Whitmire, ông Armitage thỉnh cầu Đề-Đốc Whitmire liên lạc với Ngũ-Giác-Đài để được Ngũ-Giác-Đài xác nhận vai trò của Ông; đồng thời ông Armitage cũng nhờ Đề-Đốc Whitmire xin Ngũ-Giác-Đài cho phép trợ giúp Hải-Quân V.N.C.H.

When meeting Rear Admiral Whitmire, Mr. Armitage requested that Rear Admiral Whitmire contact the Pentagon to officially confirm his role; at the same time, Mr. Armitage also asked Rear Admiral Whitmire to request permission from the Pentagon to assist the Republic of Vietnam Navy.

Sau khi được Ngũ-Giác-Đài cho phép, ông Armitage trở lại Côn-Son với hai chiến hạm Hoa-Kỳ, gặp Hạm-Đội Hải-Quân. Tại Côn-Son, ông Armitage chuyển sang Soái-Hạm HQ 3 và hướng dẫn Hạm-Đội Việt-Nam tiến về Phi-Luật-Tân.

After receiving permission from the Pentagon, Mr. Armitage returned to Con Son with two U.S. warships to meet the Republic of Vietnam Navy Fleet Forces. At Con Son, Mr. Armitage transferred to the flagship HQ 3 and guided the Vietnamese Fleet Forces to the Philippines.

Thời gian này, Hạm-Đội Việt-Nam cũng chia thành nhiều nhóm nhỏ, do một sĩ quan thâm niên trong nhóm chỉ huy.

During this time, the Vietnamese Fleet was also divided into several smaller groups, each commanded by a senior officer within the group.

Dù Quân-Lực đã tan rã, dù Quê-Hương đã rơi vào tay kẻ thù, dù chưa ai biết mình sẽ đi về

Although the Armed Forces had disbanded, although the Homeland had fallen into enemy

<p>đâu và dù rất nhiều quân nhân Hải-Quân không đem gia đình theo được, v. v....truyền thống Hải-Quân vẫn được thể hiện cao độ trong thời gian bi hùng này! Nếu không có khối lượng đồng bào và quân bạn trên những chiến hạm, nếu không có những quân nhân Hải-Quân, ban ngày thi hành khẩu lệnh của cấp trên, ban đêm tựa boong tàu, âm thầm lau nước mắt, nhớ đứa con thơ, thương người vợ trẻ còn kẹt lại quê nhà thì không ai có thể biết được đây là Hạm-Đội của một Quân-Lực vừa được lệnh buông súng, hàng giặc!</p>	<p>hands, although no one yet knew where they would go, and although many Navy personnel could not bring their families along, etc., the Navy's traditions were still exemplified to the highest degree during this tragic and heroic time! If it were not for the masses of civilians and foot soldiers on the warships, if it were not for the Navy personnel who, by day, carried out the orders of their commanders and, by night, leaned against the ship's deck, silently wiping away tears, remembering their young children and mourning their young wives still stranded back home, no one could have known that this was the Fleet Forces of an Armed Forces that had just been ordered to lay down their weapons and surrender to the enemy!</p>
<p>Trong quân sử chưa có cuộc rút quân của bất cứ một đại đơn vị nào mà quân dụng được bảo toàn tối đa, kỷ luật được tôn trọng tuyệt đối và tinh người được dâng cao chất ngất như Chuyến-Ra-Khơi-Cuối-Cùng của Hải-Quân V.N.C.H!</p>	<p>In military history, there has never been a withdrawal of any major unit where matériel was preserved to the maximum, discipline was respected absolutely, and humanity was elevated to such profound heights as in the Final Voyage of the Republic of Vietnam Navy!</p>
<p>Khi đến Phi-Luật-Tân, chính phủ Phi lo ngại cho những trở ngại ngoại giao với chính phủ Việt-Cộng sau này, đã buộc Hạm-Đội Hải-Quân phải hạ cờ và tháo gỡ vũ khí!</p>	<p>Upon arriving in the Philippines, the Philippine government, concerned about future diplomatic complications with the Viet Cong government, forced the Navy Fleet Forces to lower their flags and remove their weapons!</p>
<p>Vài chiến hạm Hoa-Kỳ cập vào chiến hạm Việt-Nam với dự tính thực hiện yêu cầu của chính phủ Phi; nhưng gặp ngay sự phản kháng mãnh liệt của thủy thủ đoàn.</p>	<p>Several U.S. warships docked alongside the Navy Fleet Forces to fulfill the Philippine government's request, but they immediately faced fierce opposition from the crew.</p>
<p>Lý do Hạm-Đội Việt-Nam nêu ra là: Những chiến hạm này do Hoa-Kỳ viện trợ cho Hải-Quân Việt-Nam theo chương trình M.A.P. (Military Assistance Program). Theo những điều khoản trong chương trình đó, quân cụ nào V.N.C.H. không dùng nữa sẽ được hoàn trả lại cho chính phủ Hoa-Kỳ. Để thể hiện tinh thần đó, nay Hải-Quân Việt-Nam trao trả Hạm-Đội này lại cho chính phủ Hoa-Kỳ. Vì vậy, Hải-Quân Việt-Nam yêu cầu có một buổi bàn giao chính thức.</p>	<p>The reason given by the Navy Fleet Forces was that the United States had provided these warships to the Republic of Vietnam Navy under the Military Assistance Program (MAP). According to the terms of that program, any military equipment no longer in use by the Republic of Vietnam would be returned to the U.S. government. To demonstrate this spirit, the Republic of Vietnam Navy now returns this fleet to the U.S. government. Therefore, the Republic of Vietnam Navy requests a formal handover ceremony.</p>

<p>Yêu cầu của Hải-Quân Việt-Nam được chấp thuận. Đồng thời, Hải-Quân Hoa-Kỳ cũng yêu cầu Hải-Quân Việt-Nam phải hóa giải, ngưng trang tất cả chiến hạm.</p>	<p>The request of the Republic of Vietnam Navy was approved. At the same time, the U.S. Navy also requested that the Republic of Vietnam Navy decommission and camouflage all warships.</p>
<p>Tên và số hiệu của tất cả chiến hạm Hải-Quân Việt-Nam đều bị nhân viên Hoa-Kỳ dùng sơn xám xóa hết! Lúc gỡ cầu vai hoặc tháo gỡ cơ bả những ổ trọng pháo hay là văt vũ khí, đạn được vào lòng đại dương, quân nhân Hải-Quân tưởng như chính họ đang tự hủy hoại bản thân của họ vậy!</p>	<p>The names and hull numbers of all Republic of Vietnam Navy warships were completely painted over with gray paint by U.S. personnel! As the Americans removed the shoulder boards, dismantled the firing mechanisms from the heavy gun turrets, or threw weapons and ammunition into the depths of the ocean, the Republic of Vietnam Navy personnel felt as if they were destroying themselves!</p>
<p>Cờ Tư-Lệnh Hải-Quân Việt-Nam trên kỳ đài HQ 1 được trao cho cựu Tư-Lệnh cuối cùng của Hải-Quân V.N.C.H., Đề-Đốc Lâm Nguơn Tánh.</p>	<p>The Command Flag of the Republic of Vietnam Navy atop the mast of HQ 1 was handed over to the last Chief of Naval Operations of the Republic of Vietnam Navy, Rear Admiral Lâm Nguơn Tánh.</p>
<p>Sau đó, trên mỗi chiến hạm Việt-Nam, một sĩ quan Hải-Quân Hoa-Kỳ lên nhận lại tàu.</p> <p>Hạm Trưởng (HT) Phạm Đình San bàn giao quyền chỉ huy chiến hạm cho HQ Đại Úy John Pine, đại diện Hải Quân Hoa Kỳ (HQHK) thuộc Khu Trục Hạm USS Kirk {https://camtran11.6te.net/hqtext/achdttxt.htm l}</p>	<p>Afterward, a U.S. Navy officer came aboard each Vietnamese warship to take possession of the vessel.</p> <p>Commanding Officer Phạm Đình San transferred command of his warship {HQ Chí Linh – Hộ Tống Hạm 11 - Patrol Craft Escort (PCE) 11} to U.S. Navy Lieutenant John Pine, a representative of the U.S. Navy aboard USS Kirk {Destroyer Escort (DE) 1087} {https://camtran11.6te.net/hqtext/achdttxt.htm l}</p>

USS Kirk {Khu Trục Hạm 1087}, Hải Quân
Hoa Kỳ
{https://en.wikipedia.org/wiki/USN_Kirk}

USS Kirk {Destroyer Escort (DE) 1087}, U.S.
Navy
{https://en.wikipedia.org/wiki/USN_Kirk}

Lúc cử hành lễ hạ Quốc-Kỳ V.N.C.H., tất cả quân nhân và đồng bào hát bản Quốc-Ca trong tiếng khóc uất nghẹn. Tiếng hát vang xa trong vùng biển lạ như nỗi đau đang len lỏi trong từng ngõ ngách tâm hồn! Chiều tím thẫm trên đại dương mênh mông như báo trước những bất trắc không lường được trong cuộc đời của những kẻ mất Quê Hương!

During the ceremony to lower the Republic of Vietnam's national flag, all military personnel and civilians sang the national anthem amidst choked sobs. Their voices echoed far across the unfamiliar sea, like the pain seeping into every corner of their souls! The deep purple dusk over the vast ocean seemed to foreshadow the unpredictable misfortunes in the lives of those who had lost their homeland!

Lễ hạ cờ chiến hạm Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa (HQ/VNCH) trong hải phận Quốc Tế (cách bờ biển Phi Luật Tân tối thiểu 12 hải lý) ngày 7-5-1975
{<https://camtran11.6te.net/hqtext/achdttxt.htm> l}

The ceremony of lowering the Republic of Vietnam flag on a South Vietnamese Navy warship in international waters (at least 12 nautical miles from the Philippine coast) on May 7, 1975
{<https://camtran11.6te.net/hqtext/achdttxt.htm> l}

Cũng thời điểm này, cuối chân trời, nơi Quê Hương ngập máu:

At the same time, on the distant horizon, where the Republic of Vietnam was soaked in blood:

"...Và quả phụ mỗi chờ theo tóc bạc,

"And the weary widow waits as her hair turns gray,

Vẫn nhắc anh vừa gọi lại tro tàn

Still speaking of her husband, stirring the ashes

Trong lò sưởi và trong trái tim.

In the hearth and in her heart.

*Ôi! Cha Mẹ già chỉ còn lại một giấc mơ
Đã chết trong chuỗi ngày mong đợi trên bãi biển*

*Oh! Aging parents left with only a dream,
Dead in the string of days waiting on the shore,*

Những người đi không về."

For their sons who left and never returned."

(...Et vos veuves au front blanc, lasses de vous attendre,

(...Et vos veuves au front blanc, lasses de vous attendre,

*Parlent encore de vous en remuant les cendres
De leur foyer et de leur coeur.*

*Parlent encore de vous en remuant les cendres
De leur foyer et de leur coeur.*

<p><i>Oh! Que de vieux Parents qui n'avaient plus qu'un rêve, Sont morts en attendant tous les jours sur la grève Ceux qui ne sont pas revenus.)</i></p> <p>OCEANO-NOX của VICTOR HUGO</p>	<p><i>Oh! Que de vieux Parents qui n'avaient plus qu'un rêve, Sont morts en attendant tous les jours sur la grève Ceux qui ne sont pas revenus.)</i></p> <p>OCEANO-NOX của VICTOR HUGO</p>
 <p>Điệp-Mỹ-Linh Houston, Texas, USA</p>	 <p>English translation by Dr. Chi Manh Ha, Ph.D. Grapevine, Texas, USA haiquantrungduong@yahoo.com</p>
<p>Bản dịch Anh Ngữ để tưởng nhớ đến tất cả các sĩ quan, hạ sĩ quan, và thủy thủ của Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa (1950 - 30 tháng 4 năm 1975) về lòng yêu nước và sự hy sinh của họ trong việc phục vụ lý tưởng tự do và bảo vệ lãnh thổ của đất nước.</p>	<p>The English translation is dedicated to the brave men and women of the Republic of Vietnam Navy (1950 - April 30, 1975) for their patriotism and sacrifice in the service of freedom and the defense of their country's territory.</p>